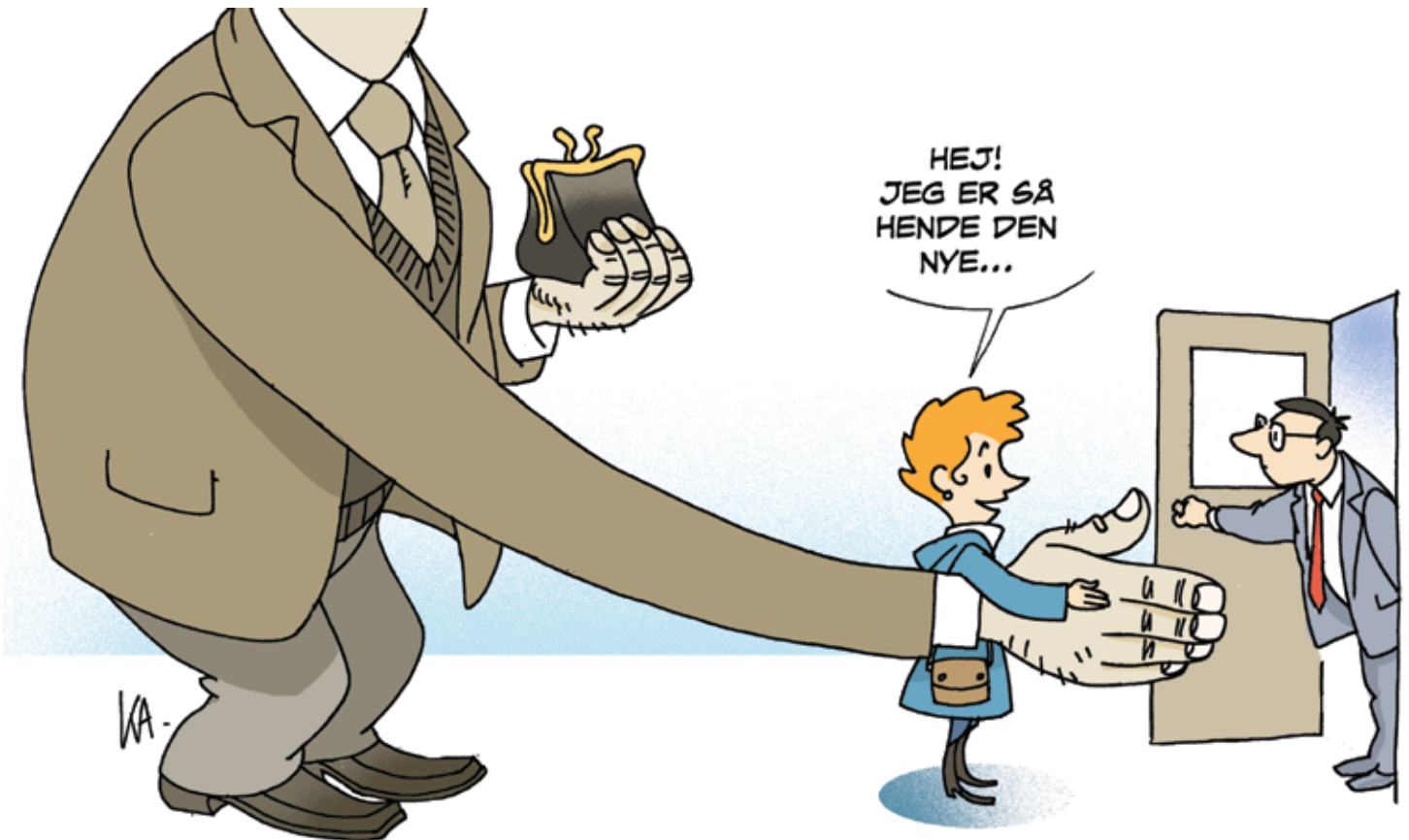

07 | SUNDHEDSFORSIKRINGER VED EN SKILLEVEJ

1,1 million danskere har i dag en sundhedsforsikring, og det er ny rekord for den omstridte ordning. Mens forskere og rigsrevisor sår tvivl om effekten af ordningen, er politikerne i Folketinget delt. Oppositionen vil afskaffe ordningen, mens regeringen vil bevare den.

17 | MASSIV OPBAKNING TIL KOMPETENCEKORT

Både arbejdsgivere og lønmodtagere i byggeriet ønsker lovkrav om et særligt kompetencekort til dokumentation af arbejdsmiljøviden hos bygningsarbejdere, som der findes i eksempelvis Norge. Men ideen støder på en blank afvisning fra beskæftigelsesminister Inger Støjberg (V).

Rekordmange i støttet arbejde

Den støttede beskæftigelse har aldrig været større. Alene i maj havde 117.000 danskere offentlige penge med på arbejde, viser opgørelse. Arbejdsmarkedet forvrides, mener kritikere.

Aldrig før har der været så mange, der arbejder helt eller delvist gratis for virksomhederne. Alene i maj var 117.000 danskere i støttet beskæftigelse, viser en opgørelse, som Ugebrevet A4 har foretaget på baggrund af tal fra Danmarks Statistik. Det er flere, end da arbejdsløsheden i 1990'erne var langt større end nu.

Næstformand i LO Lizette Risgaard mener, at det er en rekord, som regeringen ikke skal være stolt af. Ifølge hende fyrer virksomhederne folk ad fordøren og tager samtidig folk ind ad bagdøren i virksomhedspraktik eller med løntilskud.

»Der er gode grunde til, at folk med nedsat arbejdsevne – eksempelvis fleksjobberne – får offentlig støtte til at være i arbejde. Men at binde penge i rumpen på fuldt arbejdsdygtige mennesker, som regeringen gør i stor stil nu, hænger slet ikke sammen,« siger Lizette Risgaard.

I arbejdsgiverorganisationen Dansk Erhverv er analysechef Geert Laier Christensen ligeledes skeptisk over for

kommunernes brug af løntilskud: »Kommunerne tager rigtig mange ledige ind i løntilskud, og man får let den tanke, at de gør det for at spare penge. Det vil være uhensigtsmæssigt, hvis der skabes en karrusel med de ledige, uden at deres mulighed for ansættelse på ordinære vilkår øges,« mener han.

Beskæftigelsesminister Inger Støjberg (V) er imidlertid meget tilfreds med udviklingen.

»Der er ingen tvivl om, at virksomhedspraktik og løntilskudsjob i private virksomheder er de ordninger, som bedst hjælper ledige tilbage i job,« siger beskæftigelsesministeren.

A4 INDHOLD

04 | BESKÆFTIGELSE

REKORD I STØTTEDE JOB

Over 100.000 mennesker får nu offentlig støtte til at være i arbejde, og aldrig før har der været så mange mennesker i eksempelvis virksomhedspraktik og løn-tilskudsjob. De mange støttede job gør det sværere at blive ansat på almindelige vilkår, og de støttede job er en stor erhvervsstøtte, mener kritikere.

07 | SAMFUND

OMSTRIDTE SUNDHEDSFORSIKRINGER VED EN SKILLEVEJ

1,1 million danskere har i dag en statsfinansieret sundhedsforsikring, og det er ny rekord for den omstridte ordning. Mens forskere og rigsrevisor sår tvivl om effekten af ordningen, er politikerne i Folketinget delt. Blå blok vil bevare ordningen, rød blok vil afskaffe den.

10 | INTERVIEW

MAN MØDER NOK TIL DIREKTØRTID ...

Vi arbejder til opgaverne er løst – og det er de aldrig. Eller også arbejder vi på tidspunkter, der passer os skidt. Og er oven i købet efter de kolleger, der prøver at bryde de normer, der hænger ved fra industrisamfundet. Tag magten over din tid – og få din fagforening til at hjælpe til, lyder opfordringen fra Camilla Kring, forfatter og ph.d. i balancen mellem arbejdsliv og privatliv.

13 | UPDATE & KALENDER

14 | UDDANNELSE

BRUGERBETALING SKAL BEGRÆNSE STUDERENDE

Mere end 800 studerende mødes årligt af brugerbetaling på deres vej til en lang videregående uddannelse. Og det er helt bevidst, siger videnskabsministeren, der vil begrænse studerende i at forlænge deres studietid. Ikke befordrende for at få flere igennem uddannelsessystemet, siger ekspertgruppe.

16 | NETNYT

17 | ARBEJDSMARKED

MASSIV OPBAKNING TIL BYGNINGSARBEJDERES KORT

Beskæftigelsesminister Inger Støjberg (V) er blankt afvisende, selv om både arbejdsgivere og lønmodtagere i byggeriet ønsker lovkrav om kompetencekort til dokumentation af arbejdsmiljøviden hos bygningsarbejdere.

20 | POLITIK

PARTILEDERE PÅ ARBEJDSFERIE

Fem partiledere må forkorte sommerferien og i stedet vride hjernen for at gennemtænke, hvordan de vinder valgkampen. Det gælder især Lars Barfoed (K), der får den sværeste og mest arbejdskrævende sommer af alle partiledere, mener tre eksperter. Også Lars Løkke Rasmussen (V), Helle Thorning-Schmidt (S), Villy Søvndal (SF) og Anders Samuelson (LA) må skyde en hvid pil efter lang ferie væk fra dansk politik.

23 | LEDER

DEN MENTALE GRÆNSEBOM

Mens globaliseringen buldrer derudad putter danskerne sig bag den mentale grænsebom. Men globaliseringen driver ikke væk, mens vi i et forsøg på at ignorere omverden stikker hovedet i busken. Vi kan stadig nå at stige på toget.

24 | BAGSIDE

SOCIALSTATEN SKABER FLERE SKILSMISSE

Et forhøjet tilskud til enlige forældre betyder, at flere par med børn går fra hinanden, og lokker samtidig unge kvinder til at få børn med skiftende partnere, mens de bruger socialstaten som erstatningsforsørger, mener folketingskandidat for Liberal Alliance, Ole Birk Olesen, som vil gøre op med »statsstøtte til skilsmisser«.

UGEBREVET A4
10. ÅRGANG
UGE 27 – 2011

UDGIVET AF |
LANDSORGANISATIONEN I DANMARK
ISLANDS BRYGGE 32D
POSTBOKS 340
2300 KØBENHAVN S

WWW.LO.DK

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR |
HARALD BØRSTING

CITATER |
TILLADT MED TYDELIG KILDEANGIVELSE

WEB |
WWW.UGEBREVETA4.DK

E-MAIL |
UGEBREVETA4@LO.DK

INDLÆG TIL KALENDER |
KALENDERA4@LO.DK

INDLÆG TIL DEBATTEN |
DEBATA4@LO.DK

TELEFON |
35 24 60 00

PRODUKTION |
FOAs TRYKKERI

ISSN |
1602-1630

FORSIDEILLUSTRATION |
KNUD ANDERSEN

REDAKTØR |
JAN BIRKEMOSE, jbi@lo.dk

REDAKTIONSSEKRETÆR |
LAURA ELLEMANN-JENSEN, lej@lo.dk

REDAKTION |
IVER HOUMARK ANDERSEN, iha@lo.dk
MICHAEL BRÆMER, mbr@lo.dk
KATRINE BIRKEDAL CHRISTENSEN, kbc@lo.dk
ALLAN LARSEN, ala@lo.dk
GITTE REDDER, gre@lo.dk
ANNA GLENT OVERGAARD, ago@lo.dk

RESEARCH |
STEEN FODSTAD NILSSON, sfn@lo.dk
ANNE MARIE BOESEN, amb@lo.dk

DESIGN/LAYOUT |
PIA SEIDLER, pse@lo.dk

A4 UGBREVET A4 – HELE UGEN

Kære læser

Når Ugebrevet A4 vender tilbage efter sommerferien, skal du ikke længere vente en hel uge mellem hvert A4. Fra 15. august vil Ugebrevet A4 være at finde på ugebreveta4.dk tidligt om morgenen på alle hverdage. Ikke med et helt ugebrev, som du kender det i dag, men med én skarp artikel, der i form og kvalitet kan måle sig med de artikler, som vi indtil nu har placeret på forsiden.

Det betyder, at du som læser fremover kan forvente at få femdoblet tilbuddet om solid og skarp kvalitetsjournalistik. Helt som i dag vil vi basere vores artikler på ny viden, som ikke bare er interessant og opsigtsvækkende, men også troværdig og fair.

Efter ni års erfaringer med at udgive det ugebrev, som du kender, ved vi, at der er en massiv efterspørgsel på journalistik, der danner modvægt til den hastighed, der i dag præger nyhedsstrømmen. Så selv om vi fremover udkommer dagligt, er det med et erklæret løfte om, at vi holder fast i den gennemarbejdede og grundige journalistik. Vi udkommer ikke for at komme først med hvad som helst. Vi udkommer, når vi har brugt den tid og energi, der er nødvendig for, at du - og resten af vores læsere - bliver lidt klogere, hver gang A4 toner frem på skærmen.

Med fem ugentlige udgivelser ønsker vi at blive bedre til at holde fast på en dagsorden end hidtil. Tanken er derfor ikke, at vi spreder os over fem forskellige temaer på en uge. Tværtimod vil den daglige A4-historie tage over lige der, hvor vi slap dagen før. Ikke som en endeløs føljeton, men som små buketter af temaer, der strækker sig over to til tre dage. Dermed sikrer vi et skarpt og fokuseret bidrag til den offentlige debat og dagsorden. A4's artikler vil som i dag befinde sig indenfor områderne: Arbejdsmarked, politik, velfærd og værdier.

Med ét dagligt skud fra A4 betyder det også, at det er slut med at udgive et decideret magasin. Dermed siger vi farvel til en række elementer, som for eksempel midterinterview, bagside, leder og udprægede baggrundshistorier. Vi ved fra vores læsertal, at det ikke er på de områder, at vi er mest efterspurgt. Men for de læsere, der er glade for netop de artikler, håber vi, at savnet ikke bliver større end, at gevinsten ved vores opprioriterede sats på gennemarbejdede analyser vejer tungere.

Ugebrevet A4 har i dag en tilfredsstillende position hos vores faste læsere og på mediemarkedet. Med en daglig udgivelse er det en ambition, at A4 i højere grad skal etablere sig som et fast dagligt fikspunkt i de medievaner, vores læsere har. Hvis du ikke allerede abonnerer gratis på vores A4-mail, håber vi derfor, at du vil gøre det fremover. Så får du tidligt på morgenen leveret dagens artikel direkte i din mailboks.

Vores artikler kan naturligvis også læses direkte på vores hjemmeside eller på din smartphone. I løbet af efteråret vil vi desuden lancere en applikation, så du kan læse A4 på iPad og andre tavlecomputere.

Og ja, vi hedder fortsat Ugebrevet A4 – vi udkommer jo hele ugen.

Vi ses efter sommerferien – **hver dag.**

A4 BESKÆFTIGELSE

Nu har over 100.000 danskere penge med på arbejde

Regeringen sætter rekord i antallet af mennesker, som går på arbejde med offentlig støtte i ryggen. Nu er der over 100.000, som er i virksomhedspraktik, fleksjob eller i løntilskuds-job. Den støttede beskæftigelse vokser og vokser, og det er helt forkert, mener fagbevægelsen.

JOB PÅ KRYKKER

Aldrig før har virksomhederne haft så mange personer ansat, som arbejder helt eller delvist gratis for dem. Ifølge en opgørelse foretaget af Ugebrevet A4 var der alene i maj cirka 117.000 personer, som fik offentlig støtte til at være i job. Det forvrider arbejdsmarkedet, når så mange har penge med på arbejde, og der er tale om massiv erhvervsstøtte, mener kritikere.

Ifølge tal fra Danmarks Statistik er den støttede beskæftigelse rekordstor. Selv tilbage i 1990'erne, da ledigheden var langt højere end nu, var færre i støttet beskæftigelse. Rekorden i det støttede arbejde, gør næstformanden for LO-fagbevægelsen, Lizette Risgaard, vred.

Der er gode grunde til, at folk med nedsat arbejdsevne – eksempelvis fleksjobberne – får offentlig støtte til at være i arbejde. Men at binde penge i rumpen på fuldt arbejdsdygtige mennesker, som regeringen gør i stor stil nu, hænger slet ikke sammen.

»Der er gode grunde til, at folk med nedsat arbejdsevne – eksempelvis fleksjobberne – får offentlig støtte til at være i arbejde. Men at binde penge i rumpen på fuldt arbejdsdygtige mennesker, som regeringen gør i stor stil nu, hænger slet ikke sammen,« siger Lizette Risgaard.

Antallet af personer i virksomhedspraktik eller i job med løntilskud er vokset markant, fra finanskrisen begyndte i 2008 til nu. I 2008 var der 68.000 ledige på en af de to ordninger i kortere eller længere tid, mens det tilsvarende tal for 2010 ifølge tal fra Danmarks Statistik var 161.000. Altså over en fordobling.

Den store tilvækst bekymrer ikke beskæftigelsesminister Inger Støjberg (V).

»Der er ingen tvivl om, at virksomhedspraktik og løntilskudsjob i private virksomheder er de ordninger, som bedst hjælper ledige tilbage i job. Så jeg kan kun være fuldt tilfreds med udviklingen i brugen af de to ordninger,« siger Inger Støjberg.

Ledige med offentlig støtte i ryggen fortrænger nogle gange fastansatte fra deres stillinger. Ugebrevet A4 har tidligere dokumenteret, at kommunerne i flere end 50 tilfælde over to år har skilt sig af med faste medarbejdere og ladet ledige med løntilskud overtage stillingerne.

I erhvervsorganisationen Dansk Erhverv er analysechef Geert Laier Christensen skeptisk over for kommunernes brug af løntilskud.

»Kommunerne tager rigtig mange ledige ind i løntilskud, og man får let den tanke, at de gør det for at spare penge. Det vil være uhensigtsmæs-

sigt, hvis der skabes en karrusel med de ledige, uden at deres mulighed for ansættelse på ordinære vilkår øges,« siger Geert Laier Christensen.

Lizette Risgaard fra LO er mere direkte i sin kritik:

»Det hører ingen steder hjemme, at arbejdsgivere kan fyre ad fordøren, og samtidig tage folk ind ad bagdøren i virksomhedspraktik eller med løntilskud.«

Inger Støjberg oplyser, at hun er meget opmærksom på, at støttet arbejde ikke fortrænger ordinære job. Hun ser dog ikke noget behov for at skærpe regler eller kontrol lige nu.

EN ANDEN MEDICIN

Når ledige er i virksomhedspraktik, får de ikke anden indtægt end deres dagpenge eller kontanthjælp, og mange af dem føler, at de arbejder gratis. Det fremgår af en undersøgelse foretaget blandt medlemmer af Dansk Metal, som har været i virksomhedspraktik. Her siger 2 ud af 3, at virksomhederne bruger ordningen som gratis arbejdskraft. Ifølge samme undersøgelse fik kun hver tiende fast arbejde i virksomheden efter praktikken.

Langt færre ledige skal sendes i virksomhedspraktik, hvis det står til LO.

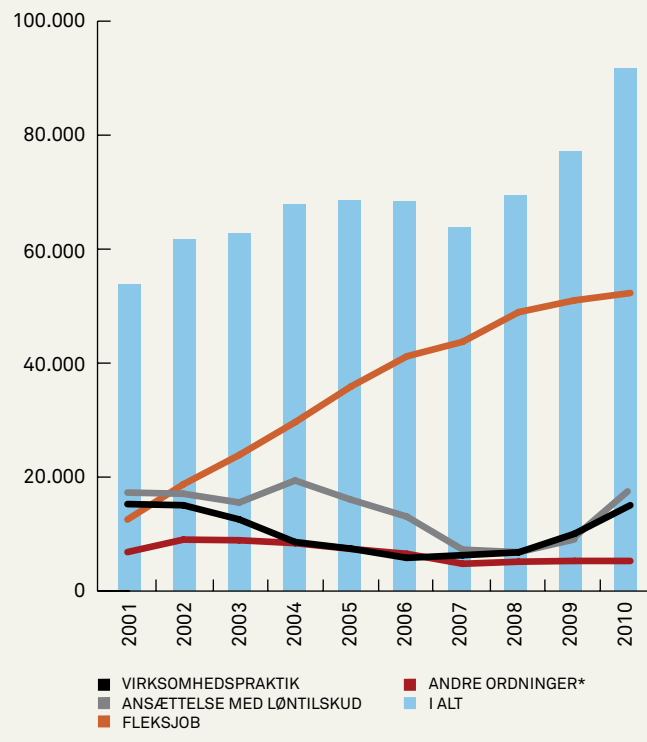
»I stedet for at give alle ledige samme medicin i form af virksomhedspraktik burde jobcentre have mulighed for at give en mere individuel 'medicin'. Og der burde satses langt mere på opkvalificering og uddannelse, men det sparer regeringen på,« siger Lizette Risgaard.

Beskæftigelsesministeren mener, at kommunerne har gode muligheder

STØTTET ARBEJDE FLORERER

Det offentlige betaler helt eller delvist for flere og flere mennesker, når de går på arbejde. Fra 2001 til 2010 steg det støttede arbejde med ikke mindre end 71 procent målt i fuldtidsdeltagere. Én fuldtidsdeltager kan eksempelvis være 12 personer, der hver har været i praktik i én måned, altså tilsammen ét år.

FULTIDSDELTAGERE I STØTTET BESKÆFTIGELSE

NOTE | I begyndelsen af årtiet brugte man begreberne 'arbejdspraktik', som minder om virksomhedspraktik, samt 'jobtræning' og 'individuel jobtræning', som minder om job med løntilskud. Sorteringen efter de nye ordninger er foretaget af Danmarks Statistik.

* | Andre ordninger omfatter skånejob og servicejob.

KILDE | Ugebrevet A4 på baggrund af tal fra Danmarks Statistik.

for at give de ledige skræddersyet behandling, og Inger Støjberg undrer sig over LO's kritik.

»Forrige sommer kritiserede Lizette Risgaard, at så mange ledige blev sendt på dårlige kurser. Det fik jeg så stoppet. Nu bliver jeg så kritiseret for at sende flere i virksomhedspraktik, selv om det virker rigtigt godt. Lizette Risgaards kritik virker på mig som gold kritik af regeringen. Bare fordi vi nærmer os et valg, behøver hun ikke holde fagforeningsfanen så højt,« mener Inger Støjberg.

LIBERAL POLITIK?

Ifølge tal fra Danmarks Statistik er den støttede beskæftigelse vokset næ-

sten støt, siden den nuværende regering trådte til i 2001. Alt i alt er den støttede beskæftigelse vokset med hele 71 procent fra 2001 til 2010, hvor ikke færre end 228.000 var i støttet beskæftigelse i kortere eller længere tid. Kun i et enkelt år – 2007 da økonomien buldrede derudad – faldt den støttede beskæftigelse.

Venstre, som ellers kalder sig liberal, fører ikke liberal politik i forhold til støttet beskæftigelse. Det mener arbejdsmarkedsordfører og leder af Liberal Alliance, Anders Samuelsen.

»Der er ikke noget som helst liberalt i, at man har så mange mennesker i støttet beskæftigelse. Vi skulle helst have et så velfungerende arbejdsmar-

Hvis man er ægte liberal, vil man gerne give mennesker muligheder. Med den støttede beskæftigelse giver vi mennesker, som har mistet fodfæste på arbejdsmarkedet, en mulighed for at komme ind igen.

INGER STØJBERG
| Beskæftigelsesminister, Venstre

ked, at man kunne opsuge al arbejdskraft. Så længe vi ikke får gang i væksten og efterspørgslen på arbejdskraft, så har vi en model, hvor man får presset endnu flere over på overførselsindkomst,« mener Anders Samuelsen.

Lizette Risgaard fra LO har også svært ved at se det liberale i den store, støttede beskæftigelse.

»Hvis det er liberalt at give stor støtte til erhvervslivet i form af gratis eller billig arbejdskraft, ja, så fører regeringen jo liberal politik,« siger Lizette Risgaard med slet skjult ironi.

Den støttede beskæftigelse har intet at gøre med erhvervsstøtte, og både samfundet og de ledige skal være glade for, at virksomhederne vil tage et socialt ansvar ved at invitere dem inden for. Det mener Inger Støjberg, som sagtens kan se det liberale i den støttede beskæftigelse:

»Hvis man er ægte liberal, vil man gerne give mennesker muligheder. Med den støttede beskæftigelse giver vi mennesker, som har mistet fodfæste på arbejdsmarkedet, en mulighed for at komme ind igen,« siger hun.

'POLITIKKEN HALTER'

En del af væksten i den støttede beskæftigelse skyldes den internationale finanskrise, og ledigheden i kølvandet. Men den hjemlige politik spiller bestemt også en rolle.

»Regeringen har fået talt os alle sammen ned i et hul, hvor privatpersoner >

A4 BESKÆFTIGELSE

og virksomheder er nervøse og holder igen. Vi mangler investeringer både i det private og i det offentlige. Det bør man gøre meget mere ved for at få gang i væksten og skabe job,« siger Li-zette Risgaard.

Anders Samuelsen fra Liberal Alliance kæder skattetryk og støttet beskæftigelse sammen.

»Væksten i støttet beskæftigelse er et symptom på, at skatten på arbejde er alt for høj. Som følge af den høje skat er prisen på arbejdskraft også alt for høj. Og så efterlader man de svageste på arbejdsmarkedet i en situation, hvor deres eneste mulighed for at få

arbejde er, at de har støtte med fra det offentlige,« siger Anders Samuelsen.

Inger Støjberg mener naturligt nok, at regeringens politik fungerer fint.

»Vi skal glæde os over, at vi lever i et så rigt samfund, at vi har råd til at hjælpe mennesker i en periode. Og noget må vi jo gøre rigtigt i Danmark, når vi er nogle af de hurtigste i Europa til at få ledige i job igen,« argumenterer beskæftigelsesministeren.

HÅRDERE ARBEJDSMARKED

Set med forskerbriller er der to faktorer, som især har øget den støttede beskæftigelse. Det forklarer afde-

lingsleder Lisbeth Pedersen fra SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

»Det bliver vanskeligere og vanskeligere at begå sig på arbejdsmarkedet, hvor kravene til den enkeltes produktivitet stiger. Det gør det vanskeligere for flere at klare et ordinært job til almindelig løn,« fortæller Lisbeth Pedersen.

Beskæftigelsespolitikken spiller også en stor rolle i forhold til antallet af støttede job.

»Politisk har man udvidet aktive-ringspolitikken fra før i tiden kun at have fokus på unge til i dag at omfatte stort set alle grupper af personer uden arbejde. De seneste års øget brug af virksomhedspraktik og løntilskud er jo også udtryk for politiske beslutninger,« siger Lisbeth Pedersen.

En af formerne for støttet beskæftigelse, fleksjob, har længe påkaldt sig politisk opmærksomhed, fordi antallet af fleksjobbere er vokset støt fra rundt regnet 13.000 i 2001 til nu cirka 54.000. Under ordningen får ledige med forringet arbejdsevne fuld løn, selv om de er på nedsat tid.

Regeringen har for nylig landet et forlig om, at der skal spares 1,4 milliarder kroner på fleksjob-ordningen næste år. Det skal blandt andet ske ved at sætte en tidsbegrænsning på fleksjob, så fleksjobberne skal vurderes hvert femte år. Om det er et selvstændigt mål at nedbringe antallet af mennesker på ordningen, svarer beskæftigelsesministeren ikke på.

»Vi skal spare penge på fleksjob, men samtidig er det vigtigt, at de mennesker, som har brug for et fleksjob også får det. Når vi forligskredsen i efteråret skal forhandle om ordningen, vil jeg gøre meget for at få den ændret, så selv folk, der kun kan arbejde en til to timer om ugen, får mulighed for at komme med. I dag skal man kunne arbejde mindst 12 timer hver uge,« forklarer Inger Støjberg.

NÆSTEN EN KVART MILLION I STØTTET JOB I 2010

I løbet af 2010 var op mod en kvart million (228.000) mennesker støttet i arbejde i kortere eller længere tid. Næsten halvdelen af dem (111.000) var i virksomhedspraktik.

ANTAL PERSONER I 2010

Virksomhedspraktik	110.742
Ansættelse med løntilskud	49.961
Fleksjob	60.735
Skånejob	6.483
Servicejob	401
Seniorjob*	109
I alt	228.431

KILDE | Danmarks Statistik.

* I Svar afgivet af beskæftigelsesministeren til Folketinget. Tallet er antallet af deltagere i november, 2010.

CIRKA 117.000 I STØTTEDE JOB NU

Lige nu går omkring 117.000 mennesker på arbejde med offentlig støtte i ryggen.

ANTAL PERSONER I STØTTET BESKÆFTIGELSE MAJ 2011 (ELLER NYESTE DATA)

Dagpengemodtagere i virksomhedspraktik	14.898
Kontanthjælpsmodtagere i virksomhedspraktik	16.082
Dagpengemodtagere ansat med løntilskud	21.719
Kontanthjælpsmodtagere ansat med løntilskud	4.238
Fleksjob	53.793
Skånejob	5.889
Servicejob	279
Seniorjob*	100
I alt	116.998

KILDE | Ugebladet A4 på baggrund af tal fra Danmarks Statistik og Jobindsats.dk.

NOTE | Tallene for skånejob og servicejob er for hele 1. kvartal 2011.

* I Tallet for seniorjob beror på et skøn på baggrund af et svar givet af beskæftigelsesministeren til Folketinget.

Omstridte sundhedsforsikringer ved en korsvej

Nye tal viser, at rekordmange danskere – 1,1 million – har en sundhedsforsikring. Mens forskere og rigsrevisor sår tvivl om effekten af ordningen, er politikerne i Folketinget delt. Blå blok vil bevare ordningen, mens oppositionen vil fjerne skattefradraget, hvis de vinder valget.

DILEMMA

Selv om rekordmange danskere i dag har en af de omstridte sundhedsforsikringer, som arbejdsgiverne har finansieret via skattefradrag, står ordningen ved en skillevej.

I sidste uge offentliggjorde brancheforeningen Forsikring og Pension tal for succes, der for syvende år i træk overgår sig selv, så godt 1,1 million danskere i dag er i besiddelse af en sundhedsforsikring.

Ordningen giver adgang til operationer på privathospitaler, men sikrer også hurtig adgang til både psykolog, fysioterapeut og kiropraktorbehandling – ni ud af ti har fået forsikringen foræret af sin arbejdsgiver. Trods det hænger ordningen givetvis i en tynd tråd, hvis Helle Thorning-Schmidt (S) vinder efterårets folketingsvalg.

De to politiske blokke i Folketinget ser nemlig vidt forskelligt på spørgsmålet om private sundhedsforsikringer.

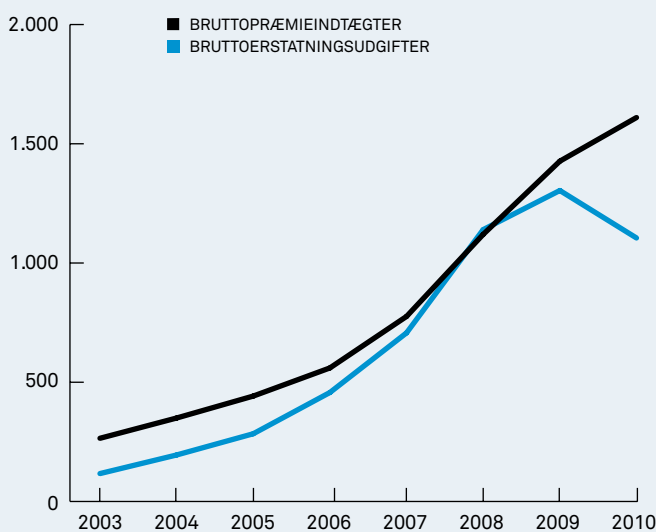
De borgerlige partier vil beholde ordningen, som vi kender den i dag, hvor en arbejdsgiver kan forære sine ansatte en sundhedsforsikring og få et skattefradrag for udgiften. Omvendt vil den røde del af Folketinget – inklusive Det Radikale Venstre – fjerne skattefradraget, som i 2009 kostede statskassen 700 millioner kroner årligt.

Ifølge Venstres sundhedsordfører, Birgitte Josefsen, er det vigtigste, at danskerne med sundhedsforsikringer >

GOD FORRETNING FRA BEGYNDELSEN

Når danskerne tegner private sundhedsforsikringer, er det en rigtig god forretning for de forsikringsselskaber, der sælger forsikringerne. Det ses herunder ved, at de indtægter, selskaberne har på ordningen, langt overstiger de præmieudbetalinger, selskaberne også har.

I MILLIONER KRONER

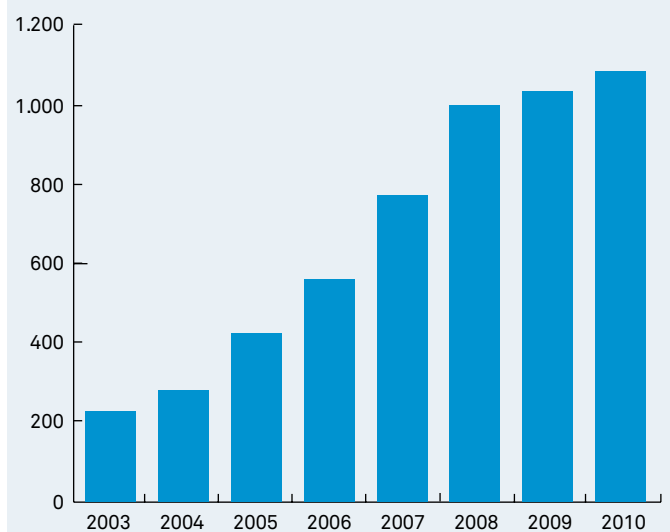
NOTE | Statistikken indgår data for TrygVesta, Danica, Skandia, Pensiondanmark, Topdanmark, PFA, Codan, If og Møhlholm. For enkelte selskaber er statistikken i nogle år baseret på skøn.

KILDE | Forsikring og Pension, juni 2011.

KONSTANT VÆKST

Danskerne flokkes i stigende grad om private sundhedsforsikringer. Siden ordningen blev indført i 2003 og til og med 2010 er antallet af sundhedsforsikrede danskere steget med 378 procent.

ANTAL FORSIKREDE I TUSINDER

NOTE | I statistikken indgår data for TrygVesta, Danica, Skandia, Pensiondanmark, Topdanmark, PFA, Codan, If og Møhlholm. For enkelte selskaber er statistikken i nogle år baseret på skøn.

KILDE | Forsikring og Pension, juni 2011.

har fået flere valgmuligheder for at blive behandlet. Så er det ikke så vigtigt, at alle danskere – i form af arbejdsgiverens skatterabat – betaler til den femtedel af befolkningen, som har en sundhedsforsikring.

»Vi giver jo også fradrag til så meget andet. Der er jo også nogle, der får kørselsfradrag, skal vi så også til at pille ved det,« lyder det fra Birgitte Josefsen.

SF's sundhedsordfører, Jonas Dahl, ser radikalt anderledes på det. De mange betaler til de få, og det går ikke, mener han.

»Hvis man vil have forsikring, må man selv betale den fuldt ud. Det kan ikke være rimeligt, at de to-tre millioner andre skatteydere, der er i Danmark, skal betale for en million menneskers sundhedsforsikringer.«

KAN IKKE DOKUMENTERES

Ifølge Forsikring og Pension bruger de sundhedsforsikrede 60 procent af udgifterne til at sikre sig operationer på privathospitaler.

Henved ti procent af erstatningerne går til psykologer og psykiatere, og en næsten ligeså stor andel går til hjemmehjælpere, ledsageordninger og rekreation - mens 21 procent af udgifterne går til at kurere dårlige rygge og andet i form af fysioterapi og kiropraktorer.

Både udgifterne til psykologer og fysioterapeuter har været kraftigt stigende i en årrække, mens en mindre og mindre andel af de samlede udbetalinger går til egentlige operationer.

For nylig bad Sundhedsministeriet en gruppe forskere på Syddansk Universitet kigge ordningen efter i sømene. Opdraget gik på at undersøge, om ventelisterne i det offentlige nu er nedbragt, fordi en del patienter har fået et alternativ til offentlige sygehuse. Men den slutning kan man slet ikke finde dokumentation for i virkelighedens verden, konkluderede forskerne:

»Ventetid og ventelister ved offentlige hospitaler er en funktion af adskillige andre faktorer end antallet af sundhedsforsikringer,« skrev eks-

perterne, der dog fandt frem til, at for hver patient, som har en sundhedsforsikring, sparer det offentlige 385 kroner om året i gennemsnit.

Med mere end en million, som har denne type forsikring, betyder det altså en sandsynlig besparelse i de offentlige sundhedsudgifter - i runde tal - på 385 millioner kroner årligt.

Rapporten fik rigsrevisor Henrik Otbo til at kigge på de fynske forskeres konklusioner, og Otbo stiller sig i et notat til statsrevisorerne 27. maj tvivlende overfor, om den nuværende form for sundhedsforsikringer er pengene værd.

Dels kan det som nævnt ikke dokumenteres, at ventetiderne i det offentlige går ned, selv om det var et af hovedargumenterne for skattefordelen. Dels er der det med 'prisen' for statskassen.

For selv hvis det offentlige sparer 385 millioner kroner om året på færre sundhedsudgifter, er den samlede regning langt større.

»Den umiddelbare udgift ved, at arbejdsgiverbetalte sundhedsforsikringer er fritaget for skat, er på cirka 700 millioner kroner per år. Dette indebærer en skatteudgift på området, som selv ved modregningen af de 385 millioner kroner udgør 315 millioner kroner årligt,« skrev Henrik Otbo til statsrevisorerne.

Nu kunne en og anden måske tænke, at rigsrevisors notat ville få en borgerlig politiker – som del af en regering, der plæderer økonomisk ansvarlighed – til at kigge med friske øjne på sundhedsforsikringerne.

Men i så fald ikke Helge Adam Møller, den konservative statsrevisor, som Otbos notat blandt andre tilgik:

»Jeg synes, det er en supergod ordning, der er nogle mennesker, der er blevet helbredt og opereret, og det er det, jeg synes, der er godt ved den ordning. Det er noget af det bedste, vi kan bruge penge på,« siger Helge Adam Møller, der dog pointerer, at det er vigtigt for ham, at hvis en arbejdsgiver skal have skattefradraget, skal han tilbyde forsikringen til alle, både rengøringskonen og chefen. Og sådan er ordningen skruet sammen.

»Derfor er pengene godt givet ud. Der er mange mennesker, der er hjulpet af ordningen, og det går ikke ud over andre.«

Venstres Birgitte Josefsen stiller sig tvivlende overfor indholdet i rigsrevisors notat, især den del, der handler om ventelisterne, som ikke kan påstås at være blevet nedbragt på grund af forsikringerne.

I SDU-forskernes rapport fandt eksperterne desuden, at der blandt de forsikrede er en overvægt af gifte, danske mænd på Sjælland, ansat i aktieselskaber, som har en væsentlig højere gennemsnitsløn end ikke forsikrede - også rigsrevisor bemærker dette element i sit notat.

Men heller ikke dette faktum gør indtryk på Birgitte Josefsen.

»Det passer ikke, det er alle, som benytter en sundhedsforsikring. Jeg ved ikke, hvem rigsrevisor har været ude og spørge. Jeg ved bare, man kun kan tegne de her forsikringsordninger, hvis hele arbejdsstyrken på arbejdspladsen er omfattet,« siger Birgitte Josefsen.

A OG B-HOLD

I oppositionens optik skal skattefradraget fjernes, ligeså snart den røde blok kan mønstre 90 mandater i Folketinget, hvilket meningsmålingerne i en længere periode har sandsynliggjort. Sundhedsforsikringer skaber et A- og et B-hold, lyder kritikken.

I en mail til Ugebrevet A4 slår den radikale sundhedsordfører Lone Dybkær derfor fast, at partiet vil stemme med S og SF, der i Fair Løsning-planen kalkulerer med at spare statskassen for 700 millioner kroner ved at afskaffe skattefradraget. På den måde risikerer oppositionen at gøre mere end en million potentielle vælgere sure. Men sådan må det være, vurderer Flemming Møller Mortensen (S):

»Vi synes, det er hamrende uretfærdigt, at de, der er på arbejdsmarkedet, får et skattefradrag, som betales af de mange, som ikke har en privat sundhedsforsikring.«

Også SF's Jonas Dahl har is i maven i forhold til en million sure vælgere:

UENIGHED OM EFFEKTEN AF SUNDHEDSFORSIKRINGER

For nylig kom forskere fra Syddansk Universitet (SDU) med den første og hidtil eneste gennemgang af de private sundhedsforsikrings effekt. Formålet var at kigge på, om ventelisterne på offentlige sygehuse gik ned – og om der er en besparelse for det offentlige i forhold til, at private forsikringstagere går uden om det offentlige system? Konklusionen fra forskerne var nærmest at betragte som et 'nej' og et 'tjah ... joh ...' til de to spørgsmål.

CENTRALE CITATER FRA RAPPORTEN

- »Først og fremmest mangler der en direkte relation mellem privat sundhedsforsikring og ventelister ved offentlige hospitaler.«
- »I relation til ventelister bør analysens resultater derfor snarere tolkes sådan, at privat sundhedsforsikring har en positiv indflydelse på ventelisterne til offentligt finansierede sygehuse, såfremt det kan vises, at forsikrede bruger færre sygehuse end nogenlunde sammenlignelige ikke-forsikrede. Dermed vil der blive frigjort ressourcer i det offentlige sygehusevæsen.«
- »Privat sundhedsforsikring er associeret med et statistisk signifikant reduceret forbrug af offentligt finansierede sygehuse på 385 kroner per person per år.«

RIGSREVISOR SKYDER SUNDHEDSFORSIKRINGER NED

27. maj 2011 kom der et notat fra rigsrevisor Henrik Otbo, som har kigget forskernes argumenter efter. I notatet plaffer rigsrevisor de påståede argumenter for sundhedsforsikringer ned:

- »Rigsrevisionen kan konstatere, at ca. 1 mio. danskere har en privat sundhedsforsikring, hvilket ifølge rapportens resultat svarer til, at de offentlige sygehuse aflastes for udgifter på ca. 385 mio. kr. årligt. Den umiddelbare udgift ved, at arbejdsgiverbetalte sundhedsforsikringer er fritaget for skat, er på ca. 700 mio. kr. pr. år. Dette indebærer en skatteudgift på området, som selv ved modregningen af de 385 mio. kr. udgør 315 mio. kr. årligt.«
- »Jeg må samtidig konstatere, at det ikke har været muligt at efterprøve, om lovændringen har givet de forventede effekter på ventelisterne, som ellers var et argument for Folketingets vedtagelse af ændringen af ligningsloven i 2002.«

KILDE | Rapporten »Effekten af private sundhedsforsikringer på forbruget af offentligt finansierede sygehuse« (maj 2011) af adjunkt Rikke Søgaard, professor Mickael Bech og centerleder Jens Olsen. Samt rigsrevisors notat til statsrevisorerne 27. maj 2011.

»Det er en fuldstændig håbløs situation, man har bragt sig i, hvis man forventer, at andre skal betale for de her forsikringer. Jeg har ikke en forventning om, at andre skal betale for mine ulykkesforsikringer og indboforsikringer. Hvis folk vil have en forsikring, må de selv betale for den,« siger han og afviser også argumentet om, at de forsikrede har mulighed for hurtig behandling for at komme tilbage på arbejde – til samfundets bedste.

»De mennesker, der skal have behandling, skal have behandling, og jeg synes, det er urimeligt, hvis jeg – som er på arbejdsmarkedet – skal behandles for et dårligt knæ før min nabo, som måske har en kræftsygdom, bare fordi jeg har en sundhedsforsikring.

Behandlingen skal følge alvorligheden af din sygdom, og ikke afgøres af om, man er på arbejdsmarkedet eller ej,« siger Jonas Dahl.

USIKKER FREMTID

Men dør ordningen så, hvis skattefradraget afskaffes? Det er i sandhed svært at spå om fremtiden, men formand for Brancheforeningen for Privathospitaler og Klinikker, BPK, og lægelig direktør på Hamlet, Bent Wulff Jakobsen, er ikke i tvivl om, at en fjernelse af skattefradraget – som oppositionen vil – gør ordningen mindre attraktiv.

»Det man kan frygte er, at man fjerner betingelserne for at få en sundhedsforsikring, og at der derfor vil være nogen, som af økonomiske

grunde vælger ordningen fra. Frygten kunne være, at der dermed bliver delt op i et A- og B-hold. Som det er i dag er der jo ikke forskel,« siger Bent Wulff Jakobsen.

Carsten Andersen, vicedirektør i Forsikring og Pension er enig.

»Hvis skattefradraget fjernes, vil det alt andet lige betyde en mindre tilgang til ordningen. Men det er klart, at forsikringsselskaberne derefter vil tilbyde varierede ordninger, og derfor er der en risiko for, at de dårligst stillede vil fravælge ordningen. Dermed risikerer man at skabe både et A, B, C og et D-hold,« vurderer Carsten Andersen.

Socialdemokraternes Flemming Møller Mortensen er ikke enig. Skattefradraget kolliderer jo præcis med den røde bloks lighedstanke – altså det modsatte af et A- og et B-hold.

»Vi har et højt skattetryk, og hvis man skal retfærdiggøre det, skal vi fokusere på kvaliteten for alle og ikke kun for de få. For det er alle i Danmark, der har et højt skattetryk. Og vi vil bruge pengene på at udvide kapaciteten i sundhedsvæsenet for alle, og derved får vi også højnet kvaliteten for alle,« siger han.

Men hvad nu, hvis der ikke sker noget med ordningen, hvis Løkke vinder valget – hvornår stopper succesen så? Hverken privathospitalernes formand eller Forsikring og Pension vil vurdere, hvor mange danskere, der i givet fald så vil have en sundhedsforsikring om få år. Men ifølge adjunkt Rikke Søgaard, Syddansk Universitet, der har været medforfatter på undersøgelsen om sundhedsforsikringer, er der potentielt en million mennesker eller mere, som ville kunne få en.

»Det er klart, at hvis det offentlige begynder at tilbyde deres medarbejdere ordningen i samme størrelsesorden, som det private arbejdsmarked, fordobles antallet af forsikrede jo fra en til to millioner forsikrede – i runde tal,« vurderer hun.

A4 ARBEJDSSTID

Nååh, man møder nok til direktørtid ...

Vi arbejder til opgaverne er løst – og det er de aldrig. Eller også arbejder vi på tidspunkter, der passer os skidt. Og er oven i købet efter de kolleger, der prøver at bryde de normer, der hænger ved fra industri-samfundet. Tag magten over din tid – og få din fagforening til at hjælpe til, lyder opfordringen fra Camilla Kring, forfatter og ph.d. i balancen mellem arbejdsliv og privatliv.

INTERVIEW

Working 9 to 5 ...«
 Det er godt nok ikke Dolly Partons stemme, der gjalder, men sangen om kvinden, der tumler ud af sengen, sluger en kop kaffe og sammen med resten af det arbejdende folk lader op til endnu en dag i chefens og jobbets stive rammer – mens hun drømmer om et andet liv – vækker alligevel minder. Af den slags, der rækker langt ud over en amerikansk arbejderkvindes.

Ifølge forfatter, forsker og konsulent Camilla Kring, og det er hende, der synger for her, er de fleste af os nemlig stadig tro mod et tidsskema, der for længst burde være efterladt på arbejdslivets mødding. For hvorfor lader hårdt- arbejdende, selvstændigt tænkende individer sig stadig tyrannisere af tidsstrukturer og rammer for arbejdslivet, der har mere end 100 år på bagen? I stedet for selv at tage magten over tiden og den måde, vi indretter arbejdslivet på?

»Med Septemberforliget fra 1899 blev arbejderne organiseret, og vi fik de kollektive overenskomster i 'arbejds-markedets grundlov'. I 1919 fik vi så konstruktionen otte timers arbejde, otte timers frihed, otte timers hvile. Den gav god mening i forhold til det industrielle arbejde, hvor man solgte sine kropsbevægelser. I dag giver det ingen mening overhovedet. Tværtimod er tanken om at behandle alle ens på mange arbejdspladser i stedet omsat i, at alle skal have det lige surt, « siger Camilla Kring.

Hun er civilingeniør og ph.d. på en afhandling om balancen mellem arbejdsliv og privatliv. Og uddanner som konsulent i sin egen virksomhed såkaldte 'supernavigatører', der tager magten over deres eget liv.

MENNESKET ER DUMT OG DOVENT

Det er nemlig muligt. Og meget mere muligt, end de fleste af os går og forestiller sig, mener Camilla Kring. Hvis vi altså forstår, at de stive rammer, arbejdet stadig struktureres i, er et levn fra en svunden tid. Hvor klokketiden, altså 9 til 5, var målestokken. Hvor vi stemplede ind og stemplede ud, fik timebetaling og lod os behandle på den måde, som industribosserne mente, var den eneste rigtige. De var inspirerede af ingeniøren og ledelsesteoretikeren Frederick Taylor, der havde studeret samlebandene på Henry Fords

bilfabrikker og konkluderede, at mennesket er dumt og dovent, og derfor har brug for regler, kontrol og disciplin.

»Mennesket må underkaste sig systemet, mente Taylor. Hvis man stadig som medarbejder tænker, at det er andre, der styrer mit liv, bliver navigationsrummet meget lille, og man havner let i en offerrolle. I dag er der en hav af muligheder for at organisere arbejdet anderledes, også selv om du er kassedame eller sygeplejerske og er bundet fysisk til din arbejdsplads,« siger Camilla Kring.

Hvis man stadig ikke er overbevist om, at der er brug for forandringer, kan man, foreslår Camilla Kring, kaste et blik på forbruget af antidepressiv medicin i Danmark – eller i Danmarks Statistik, der i dag opererer med 37 forskellige danske måder at skrue en familie sammen på. Det gælder også LO-familierne, bemærker Camilla Kring. Og forbruget

CAMILLA KRING

33 år, uddannet civilingeniør og er ph.d. i balancen mellem arbejdsliv og privatliv.

Ejer firmaet Super Navigators, der uddanner supernavigatører, som kan navigere i en verden under konstant forandring. Supernavigatører vælger selv (arbejds)tid, retning, rytme og rum.

Konceptet tager udgangspunkt i den enkeltes livsrytme, tidsskema og ønsker – og gør derefter den enkelte i stand til selv at sætte kursen i sit liv.

Har de seneste seks år uddannet mere end 600 supernavigatører i Europa. Og holder foredrag, konferencer og shows om fremtidens arbejdsplads, balancen mellem arbejde og privatliv, generation Y og A- og B-mennesker.

Forfatter til bøgerne Livsnavigatøren (Børsens Forlag, 2006), Supernavigatør (Gyldendal Business, 2011) og Life Navigation (engelsk bog, 2011).

af antidepressiver – med over 200.000 danskere på antidepressiv medicin – tyder på, at der må være et eller andet galt med måden at leve livet på.

»Vi er stadig bundet af gamle praksisser og værdier fra industrisamfundet. Vi sammenligner os med hinanden og efterstræber ligheder: Hvis jeg arbejder på den her måde, skal du også arbejde på den her måde. Og vi har stadig konkurrencer i pælesidning rundt om på landets arbejdspladser og en stærk social kontrol, kollegerne imellem. Og fra chefen,« siger Camilla Kring.

DIREKTØRTID

De gamle spor fra industrisamfundet hører hun blandt andet i kollegernes kommentarer, når man afviger fra det vanlige og for eksempel møder fleksibelt: »Nååh, man møder nok til direktørtid«, eller »Jeg vidste ikke, du var gået ned i tid« eller »Havde du en dejlig fridag i går? Nååh, du arbejdede hjemme ...« eller mobberen, der fremhæver sin egen indsats med »Godmorgen – ja, jeg mødte tidligt for at få noget fra hånden, før kontoret bliver en banegård«.

»Det er tankestrukturer, ikke andet. Og derfor kan de forandres. Men når der kun er plads til én familierytme, én arbejdsrytme, én døgnrytme, betyder det, at medarbejdernes livskvalitet og virksomhedens produktivitet bliver ringere. Den industrielle arbejdskultur har endda fået nyt liv med

storrumskontoret, hvor alle kan følge med i de andres arbejde. Det minder om panoptikonfængslet fra 1700-tallet, hvor man kunne overvåge alle fanger fra et centralt sted,« siger Camilla Kring, der godt ved, at hun provokerer mange.

For hvordan skal kassedamen slå sig fri af kasselinjen? Hvordan skal HK'eren forlade skrivebordet? Og hvordan kan sygeplejersken arbejde andre steder end ude hos den syge?

»Min Netto har åbent fra 8 til 22. Du er jo for pokker ikke på arbejde fra 8-22! Pointen er, at du skal turde behandle folk forskelligt. Og spørge dem, hvad fleksibilitet er for dem. Nogle vil gerne arbejde om morgen, andre om aftenen. Så lad dem gøre det. Sygeplejersken vil gerne gå tidligt hver onsdag, så hendes lille Emil kan have en lege-kammerat med hjem der. Til gengæld bliver hun længere om tirsdagen. Og HK'eren er garanteret rigtig træt af de mange afbrydelser i hendes arbejde hver dag. Hvorfor kan hun ikke arbejde hjemme ind imellem? Måske fordi hun er en af de mange 'ja-damer', der siger »ja, det der skal jeg nok også tage mig af«. Og når hun så kommer hjem raser hun over dårlig ledelse og alt det, der bliver dynget på hende,« siger Camilla Kring.

Medarbejdere – og deres ledere – ville, mener hun, blive overrasket over, hvor meget energi, der blev frigivet, når man får større fleksibilitet og ansvar for eget arbejdsliv. >

Og henviser til undersøgelser, der dokumenterer, at produktiviteten stiger i takt med medarbejdernes tilfredshed. Det har arbejdsmiljøforsker Tage Søndergaard Kristensen beskrevet i bogen 'Trivsel og produktivitet – to sider af samme sag'. Og det dokumenteres også i den årlige undersøgelse fra Great Place to Work Institute. Her er vindervirk-somhederne dem, der satser mest på fleksibilitet.

Blandt vinderne i Danmark finder man ATP, Microsoft, Middelfart Sparekasse, Irma og Nordea Liv & Pension. Flere af dem, for eksempel ATP, arbejder målrettet for at dokumentere, at der er tydelig sammenhæng mellem medarbejdernes mål og virksomhedens mål. Derfor har man hos ATP hver måned 1:1-samtaler mellem leder og medarbejder, mens Middelfart Sparekasse satser på den selvledende medarbejder, og på deres hjemmeside blandt andet skriver: »I Sparekassen tror vi på, at medarbejderne er ansvarfulde. De vil gerne gøre deres bedste. De er ikke ude på at snyde dig. Derfor behøver du ikke at kontrollere dem.«

SPØRG DOG FOLK

»Det her behøver ikke at ændre hele din arbejdsplads, men i en grænseløs verden findes der kun individuelle grænser. Vi skal tage ansvar for vores eget arbejdsliv og finde ud af, hvad der passer mig og min familie. Ikke alle har den type job, hvor man i princippet kan arbejde hvor som helst, bare man har en computer. Men der er stadig masser af muligheder for at indrette sig. Også som LO-arbejder. Bare vi tænker os om,« siger Camilla Kring.

For eksempel vil mange mennesker, efter hendes erfaring, egentlig godt arbejde om aftenen, men vi er, mener hun, opdraget til, at det er synd for dem, der arbejder om aftenen. »Tidligt op og tidligt i seng, det er godt for en lille dreng« og »morgenstund har guld i mund«.

»Spørg dog folk, hvad de gerne vil, i stedet for at sætte systemet foran mennesket, som Taylor mente, vi skulle gøre. Der er en enorm tilfredsstillelse i at få medbestemmelse og indflydelse. Også selv om mange danske familier instinktivt vil reagere med, at 'det kan ikke lade sig gøre'. Det kan det,« siger Camilla Kring.

Hun henviser til Utah-modellen fra den amerikanske stat af samme navn. Her har man indført en firedages ar-

bejdsuge for statens ansatte, der arbejder ti timer hver dag, og holder tre dage fri. Det virker. Og modellen har inspireret blandet andre Danish Crown-slagterierne i Danmark til at indføre lignende modeller.

Konkret kan man på arbejdspladsen starte med tilliden. Den skal ledelsen have til medarbejdere, og derefter kan man begynde at udforske det rum, der kan navigeres i. Metoden handler om bevidstgørelse, bevægelse, balance. Og om at handling skaber forvandling. Alle får det nødvendige it-udstyr, så arbejdet bliver mere fleksibelt. Og så handler det om, at den enkelte bliver bevidst om egne ønsker til arbejdstider, retning, rytme og rum. Kort sagt; design af en individuel arbejds- og livssituation. Og ikke mindst social accept af forskellige måder at leve og arbejde på.

FLEKSIBILITET ER IKKE BELØNNING

Det er, mener Camilla Kring nemlig en myte, at det er arbejdsgiverne, der holder fast i gamle modeller for arbejdstid og frihed. Også selv om hun har mødt 'moderne' arbejdsgivere, der lige som Taylor for snart 100 år siden, stadig har det ret svært med tilliden til medarbejderne. Og som stadig praktiserer ledelse efter »jeg ser dig – ergo arbejder du-princippet«. Men 'one size fits all' holder ikke længere. Og den bold skulle fagbevægelsen være de første til at samle op. I stedet for at lade arbejdsgiverne om at få al fleksibiliteten på deres side.

»Det ville klæde LO at gå ud og vise deres medlemmer, at der er mange måder at leve sit liv og gå på arbejde på. Det er, som om de kollektive metoder ikke virker mere. Eller i hvert fald skal omdefineres. Fagbevægelsen bør bidrage til at give deres medlemmer de navigationskompetencer, der er helt nødvendige i et samfund, hvor du kun selv sætter grænserne. Systemerne er jo menneskeskabte, men mange føler sig efterhånden som kuglen i et flipperspil, der kastes fra opgave til opgave. Eller som en af mine kursister udtrykte det: »Jeg er blevet spist af systemet«. For at sætte kursen anderledes, har vi brug for 1,5 kilo fedt med svagstrøm, i daglig tale kaldet hjernen. Og for en fagbevægelse, der tør gå nye veje,« siger Camilla Kring, der selv har været fagligt aktiv i Ingeniørforeningen, blandt andet som medlem af hovedbestyrelsen.

Det er, mener hun, på tide, at både arbejdsgivere og arbejdstagere gør op med forestillingen om fleksibilitet som en belønning, der allernådigst daler ned over dig efter fem års pælesidning på kontorstolen eller ved kassen.

»Giv dog kassedamen fleksibilitet og procenter af den omsætning, der måske stiger, fordi hun faktisk smiler mere til kunderne, fordi hun er gladere for sit arbejde. Eller lad HK'eren arbejde hjemme i ro og fred flere gange om ugen, hvis hun har lyst til det. Nøgleordene her hedder tillid og bevidsthed om kursen fremover. Vi skal tage magten over vores liv tilbage.«

A4 UPDATE

FRADRAG GIVER ORDREBOOM

Håndværkere har travlt med at renovere huse, efter det fra juni blev muligt for private at trække en stor del af omkostningerne fra i skat. 1. juni trådte det såkaldte håndværkerfradrag i kraft. Og danskerne har allerede taget ordningen til sig. Hver femte virksomhed i byggebranchen har sikret sig flere ordrer som følge af det nye fradrag, skriver Jyllands-Posten på baggrund af oplysninger fra Dansk Byggeri.

150.000 SNYDES FOR LUKRATIV PENSION

Læg én krone til side til pension, og kommunen lægger yderligere to. Som førtidspensionist kan man tilmelde sig landets måske mest lukrative pensionsordning. Men kun en tredjedel af landets 230.000 førtidspensionister gør brug af Den Supplerende Arbejds-markedspension, som ordningen hedder. Det skyldes, at der mangler information om ordningen, lyder det fra Det Nationale Forskningscenter for Velfærd (SFI) i en ny rapport. Derfor bør ordningen ændres, så alle førtidspensionister automatisk tilmeldes og selv skal melde sig fra, som det er med efterlønsordningen, anbefaler SFI.

ARBEJDSLØSHEDEN STIGER IGEN

Antallet af danskere i ledighedskøen stiger igen. Fra april til maj kunne 2.600 flere kalde sig ledige, viser nye tal fra Danmarks Statistik. 161.900 er uden arbejde svarende til 5,9 procent af arbejdsstyrken. Det er en stigning fra 5,8 procent i april. Cheføkonom i Arbejdernes Landsbank, Lone Kjærgaard, siger, at den stigende ledighed vidner om, at det går lidt langsommere med at få sat gang i dansk økonomi end forventet.

KALENDER

MANDAG 4. JULI

I anledning af USA's nationaldag afholder Rebild-selskabet årets Rebildfest. Blandt talerne er statsminister Lars Løkke Rasmussen (V) og Demokraternes leder i Repræsentanternes Hus i Washington - Steny Hoyer. Arrangementet varer fra klokken 12.30 - 18 og byder udover talerne også på musik og underholdning. Se mere på www.rebildfesten.dk

FREDAG 8. JULI

I forbindelse med Copenhagen Jazz Festival byder LO-Huset på koncert med det danske band Santa Cruz. Det foregår på Islands Brygge 32 i København fra klokken 15.30.

SØNDAG 10. JULI

Arbejdermuseet holder åbent hele sommerferien og byder på specielle aktiviteter for børn. Herudover kan man besøge de faste udstillinger og den aktuelle om østarbejdere i dansk landbrug. Arbejdermuseet, Rømersgade 22 i København hver dag fra klokken 10-16. Få mere information på www.arbejdermuseet.dk

SØNDAG 31. JULI

Cevea indleder en uges politisk sommeruniversitet på Krogerup Højskole. Her kan alle interesserede debattere venstreorienterede visioner for fremtidens demokrati. Tilmelding, program og priser kan ses på www.cevea.dk

ONSDAG 3. AUGUST

Dansk Folkeparti afholder til og med fredag sommergruppemøde på Hotel Vejlefjord.

FREDAG 5. AUGUST

Venstre holder sommergruppemøde på Hotel Hanstholm til og med søndag.

ONSDAG 10. AUGUST

SF afholder sommergruppemøde på Christiansborg.

UGEBREVET A4 ØNSKER GOD SOMMER OG UDKOMMER IGEN 15. AUGUST
– NU MANDAG TIL FREDAG PÅ WWW.UGEBREVETA4.DK

UGENS CITAT

Pave Benedict XVI har sendt sin første besked på det sociale medie Twitter. I pavens første tweet, som en sådan besked hedder, bekendtgjorde han, at Vatikanet har oprettet en ny hjemmeside, men var dog ikke mere vildfaren i den nye teknologi, end at han huskede at inddrage Jesus.

Kære venner. Jeg har netop lanceret www.news.va. Lovet være vor Herre, Jesus Kristus

A4 UDDANNELSE

Brugerbetaling skal forhindre frit valg på uddannelse

Regeringens mål er, at mange flere unge skal tage en uddannelse. Men hvis de gør det på en måde, der kræver ekstra kurser undervejs, så må det godt koste dem penge, lyder meldingen fra videnskabsministeren. Skidt plan, hvis man gerne vil sikre, at flere unge gennemfører en videregående uddannelse, siger regeringens egen ekspertgruppe.

ADFÆRDSREGULERING

Flere og flere unge skal skynde sig at få en lang videregående uddannelse, lyder målet fra Christiansborg. Det er godt for erhvervslivet, væksten og økonomien i det hele taget. Men hvis de unge vil kombinere utraditionelle fag, så risikerer de at blive straffet med kontant afregning. Siden 2006 har universiteterne haft pligt til at tage betaling for obligatoriske suppleringskurser, og indtjeningen har været støt stigende.

Mens universiteterne i 2008 opkrævede 6,3 millioner kroner i brugerbetaling fra studerende, der tager ekstra fag for at få adgang til en kandidatoverbygning, var tallet steget til 8,6 millioner kroner i 2010.

Nu erkender videnskabsministeren, der har ansvaret for universiteterne, at hele formålet med brugerbetalingsnetop er, at forhindre de studerende i at vælge så frit mellem overbygningsfagene, hvis valget medfører krav om suppleringskurser.

»Supplering mellem bachelor- og kandidatforløbet er studietidsforlængende og udgiftsdrivende. Derfor mener jeg, at denne suppleringsbetaling bør reduceres mest muligt, og deltagerbetalingen på disse forløb kan bidrage hertil,« skriver Charlotte Sahl-Madsen (K) i slutningen af juni i et skriftligt svar til folketingsmedlem fra Enhedslisten, Johanne Schmidt-Nielsen.

Mere end 800 studerende om året bliver ramt af brugerbetalingsnetop. Den rammer særligt unge, der har taget en professionsbachelor som eksempelvis

lærer, pædagog eller sygeplejerske, og som beslutter, at de gerne vil læse videre og tage en kandidatgrad i et fag, der kvalificerer dem yderligere til arbejdsmarkedet.

I medierne har flere studerende gennem årene fortalt om regninger på både 9.000, 20.000 og 30.000 kroner. Og samtidig med at de studerende skal betale for at læse et ekstra semester eller to, mister de også deres SU i den periode, de følger suppleringskurserne.

Ikke bare fagbevægelse, studerende og oppositionen har protesteret over brugerbetalingsnetop. Også regeringens eget ekspertudvalg har advaret mod tendensen.

»Både det lille udbud af suppleringsforløb og omkostningerne herved kan medvirke til, at personer med professionsbacheloruddannelse ikke tager en kandidatuddannelse,« skrev 'Idégruppen for at bryde den sociale arv på universitetsuddannelser' allerede tilbage i 2008 i et anbefalingspapir til regeringen.

I dag uddyber én af eksperterne i Idégruppen, Martin D. Munk, professor på Statskundskab ved Aalborg Universitet og centerleder for Center for Mobilitetsforskning:

»Hvis afsættet er et princip om åbne porte til uddannelse, så kan brugerbetaling på suppleringskurser virke som en lukket port, og dermed en begrænsning. Vi ved, at størrelsen af brugerbetalingsnetop har en betydning for, hvor stor en barriere det udgør for de studerende. 1.000 kroner udgør ingen hindring for langt de fleste, men

hvis man skal betale op mod 10.000 kroner eller mere per kursus, og man samtidig mister retten til SU, så er det en skidt cocktail,« siger Martin D. Munk og tilføjer:

»Der er en social slagside. Dem, der har en ressourcetsvag baggrund, vil opleve det som en større barriere end de studerende, der kommer med ressourcestærk baggrund.«

MINISTER VIL IKKE ÆNDRE

Men videnskabsministeren sidder advarslen fra Idégruppen overhørig. På et samråd i maj i år måtte ministeren overfor Folketingets videnskabsudvalg forklare, hvorfor brugerbetaling på suppleringskurser ikke kan fjernes, som oppositionen ønsker det.

»Jeg vil godt understrege, at det i Danmark er muligt at tage en videregående uddannelse helt gratis. Hvis de studerende vælger at skifte spor undervejs eller at tage en kandidatuddannelse, der kræver suppleringsbetaling, så skal der betales lidt for det. Det har jeg ingen planer om at ændre på,« slog videnskabsminister Charlotte Sahl-Madsen (K) fast på samrådet.

At brugerbetalingsnetop reelt udgør en begrænsning for de studerendes frie valg er sådan set meningen, forklarede ministeren på samrådet. Meningen er nemlig at regulere adfærden hos de studerende, så de vælger rigtigt fra starten eller tager en overbygning, der ligger i direkte forlængelse af bacheloren, så der ikke skal tages ekstra kurser.

»I stedet for at vælge én overbygning på en bachelorgrad, sidder de

studerende og bygger blokke på af forskellige kurser, sådan lidt efter fritvalgsprincippet. Det betyder dels at de studerende overskrider studietiden, og dels, at vi får nogle studieforløb, hvor det er fuldstændig uoverskueligt for universiteterne at tilrettelægge sådan at man kan flytte fra universitet til universitet,« sagde Charlotte Sahl-Madsen på samrådet.

Hun understregede at det ikke var for at spare universiteterne for udgiften på de 8,6 millioner kroner, at hun holder fast i brugerbetalingen.

»Det er af respekt for uddannelsessystemet. Når de studerende vælger at afvige fra det spor, de har valgt, så er det helt ok, at de betaler lidt for det,« sagde ministeren.

Men de, der betaler for ekstra supplerende, er i høj grad unge, der har taget en professionsbachelor, der ikke umiddelbart er adgangsgivende til en kandidatgrad, og derfor kræver supplerende kurser.

Danske Studerendes Fællesråd har foretaget en rundspørge blandt lo-

kale repræsentanter på Roskilde Universitet (RUC), som er det universitet, der oftest kræver suppleringskurser af bachelorer fra andre uddannelsesinstitutioner. Rundspørgen viser, at de fleste studerende, der rammes af brugerbetalingen kommer fra professionsbacheloruddannelserne, som lærere, pædagoger og sygeplejersker, end bachelorer fra universiteterne.

Ifølge regeringens eget ekspertudvalg skal man netop styrke denne gruppes adgang til en overbygning på universiteterne, hvis man vil øge chancen for at flere gennemfører en videregående uddannelse og mindske den skæve rekruttering til universitetsuddannelserne. Det er vigtigt at se på, hvordan man kan motivere de sociale grupper, der måske ikke som udgangspunkt havde til hensigt at tage en universitetsuddannelse, som eksempelvis professionsbachelorerne, skriver Idégruppen: »Idégruppen finder det vigtigt, at uddannelsessystemet opbygges således, at den enkelte undgår uddannelsesmæssige blind-

gyder med henblik på at for eksempel professionsbacheloruddannede kan opnå en kandidatuddannelse.«

Én af de blindgyder er netop betaling for suppleringskurser, der giver lærere, pædagoger og sygeplejersker adgang til at læse en toårig overbygning og dermed få en kandidatgrad ved et af landets universiteter, mener Danske Studerendes Fællesråd, der kalder brugerbetalingen dybt forkastelig.

»Ministerens argument er, at studerende forlænger deres tid på studierne, men det er ikke tilfældet. Vi er overbeviste om, at langt de fleste af de her studerende på de supplerende kurser har færdiggjort en professionsbachelor. De tager kurserne for at starte på en helt ny uddannelse og er altså ikke ved at skifte studie. Det er ikke studietidsforlængelse, det er mere uddannelse helt i tråd med regeringens egen målsætning. For universitetsbachelorerne er brugerbetalingen en hæmsko for at skifte til en område, der ligger tættere på deres styrker og evner,« siger Magnus Pedersen, formand for Danske Studerendes Fællesråd, der understreger, at de unge, der vælger en professionsuddannelse, er garanteret en ret til at læse videre på universiteterne.

Hos Dansk Industri (DI), der repræsenterer en stor del af det private erhvervsliv, som aftager kandidaterne efter endt uddannelse, er man mere på linje med videnskabsministeren i spørgsmålet.

»Som samfund bruger vi rigtig mange penge på uddannelse og de penge skal bruges fornuftigt. Dem, der har fået uddannelse ind til bachelorniveau, de har fået gratis uddannelse indtil da. Hvis de gerne vil have yderligere uddannelse og gå en mere snørklet vej gennem uddannelsessystemet, er det ikke urimeligt, at der er brugerbetaling,« siger chefkonsulent i DI, Sarah Gade Hansen, og tilføjer:

»De ekstra udgifter, der er ved, at den studerende bruger ekstra tid, den studerende bruger på at komme igennem, skal jo betales af nogen. Der synes vi, det er >

A4 UDDANNELSE

rimeligt, hvis brugerbetaling også er med til at få den enkelte til at tænke over om de kan bruge den ekstra uddannelse.»

GAMMELDAGS TILGANG

Langt de fleste af de godt 100.000 unge, der studerer på ét af landets otte universiteter, gennemfører uddannelsen til alt fra læge, landskabsarkitekt og designer til ingeniør, embedsmand eller tandlæge uden at betale en krone for undervisningen. Men starter en ung med eksempelvis at læse til sygeplejerske, lærer, pædagog eller en anden professionsbachelor, kan ønsket om at læse videre altså koste den studerende mange penge.

Folketingsmedlem fra Enhedslisten, Johanne Schmidt-Nielsen, der gennem flere år har spurgt skiftende ministre om rimeligheden i brugerbetaling på suppleringskurserne, frygter, at brugerbetalingen i værste fald fører til større frafald.

»Ministeren siger rent ud på samrådet, at det her handler om at forhindre folk i at supplere. Det synes jeg er i strid med vores samfundsambition om ikke alene at få flere i uddannelse men også at uddanne sig gennem hele livet,« siger hun.

Men ifølge ministeren er et af problemerne, at endnu flere unge vil skifte uddannelse eller vælge opbygninger, der kræver supplerende fag, hvis ikke der var brugerbetaling. Og det vil koste skatteborgerne i stedet. Derfor synes ministeren, at man hellere skulle oprette regulære kandidatuddannelser, som er nemmere at tilrettelægge og forklare for universiteter, studievejledere og det erhvervsliv, som de nyudklækkede kandidater skal søge arbejde hos.

»Jeg tror, det er bedre, at man går tilbage og får designet de rene, nye uddannelser, som eksempelvis Fysioterapi på SDU. Ellers vil jeg være rigtig bange for, at vi får en uoverskuelig skov af suppleringskurser op og stå. Det bliver uoverskueligt for de studerende og svært for aftagerne at forstå,« sagde Charlotte Sahl-Madsen.

Og så bør informationen forud for studievalget være meget klarere, så man undgår behovet for at skifte undervejs i sine studier. Men den tilgang til uddannelsesvalg har ikke meget med de unges virkelighed at gøre, mener Johanne Schmidt-Nielsen.

»Jeg synes, at ministeren har en meget gammeldags tilgang til uddannelse. Der er nogen, der bliver klogere

undervejs i et studieforløb, og de skal have lov at skifte. Hvis ikke de har den mulighed, så risikerer vi, at folk helt falder fra en uddannelse, for vi ved jo godt, at alle synes, det er nemmere og sjovere at læse noget, som man brænder for,« siger hun.

Professor Martin D. Munk kan godt forstå ministerens pointe om, at hvis alle porte i uddannelsessystemet er åbne, vil det koste samfundet mere. Han siger derfor, at det politisk er en afvejning af økonomi over for åbenhed.

»Det, der taler for åbenhed, er, at det er med til at øge den sociale mobilitet, der i dag er presset. Set over de sidste 100 år har der været stor mobilitet i samfundet, men lukker man porte, vil vi opleve en mindre mobilitet. Omvendt så tvinger man nu de unge til at tænke over, at et valg også indebærer et fravalg. Hvis man bare kan skifte hver gang, man får nye erkendelser eller impulser, så risikerer man også, at den unge slet ikke gennemfører en uddannelse. Så det bedste er, at man fra starten tuner sig ind på, hvad man vil med sin uddannelse,« siger Martin D. Munk.

AF | KATRINE BIRKEDAL CHRISTENSEN, KBC@LO.DK
ILLUSTRATION | GITTE SKOV

NETNYT

DANSKE SKOLEPIGER DÅRLIGST

www.agenda.da.dk

Når danske skoleelever scorer lavest blandt de nordiske lande i PISA-testen, skyldes det ikke drengenes læsefærdigheder. Danske drenge læser nemlig nogenlunde lige så godt som drenge i de øvrige nordiske lande. Danske piger læser derimod dårligere end deres nordiske kønsfæller. I alle lande gælder dog, at pigers læsefærdigheder er større end drenges. Det viser en analyse bragt i DA's nyhedsbrev Agenda.

FLERE FATTIGE UNGE

www.ae.dk

I dag lever 60.000 unge danskere i fattigdom, hvilket er en stigning på 50 procent siden 2002. Det svarer til, at hver ottende i aldersgruppen er fattig og heri er ikke medregnet studerende. Det viser en analyse fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd. Analysen viser også at hvert tiende lollandske barn vokser op i fattigdom, mens det samme kun gælder to procent af børnene i Egedal Kommune i Nordsjælland.

INDVANDRING GIVER OVERSKUD

www.rff.dk

Det samlede regnestykke for indvandring til Danmark gav et overskud på 1,7 milliard kroner i perioden fra 2004 til 2008, når man ser bort fra flygtninge. Det skyldes at omkostningen ved indvandring fra ikke-vestlige lande til Danmark faldt markant, samtidig med at indvandring fra vestlige lande gav et større overskud. Det viser en analyse fra Rockwool Fondens Forskningsenhed.

TRUSLER MOD KIRKEN

www.pewforum.org

Det er ikke islam eller andre religioner, som truer kristendommen. Det gør derimod gudløsheden og det moderne menneskes fokusering på forbrug. Sådan lyder konklusionen i en global rundspørge blandt 2.200 evangelikale, protestantiske kirkeledere i 166 lande, som også besvarer spørgsmål om deres holdning til abort, homoseksualitet, ligestilling og meget mere. Undersøgelsen er foretaget af religionstænketanken Pew og er på engelsk.

A4 BESKÆFTIGELSE

Ministeren melder pas i spil om bygningsarbejderes kort

Trods massivt krav fra både lønmodtagere og arbejdsgivere i byggeriet om et kompetencekort, der skal højne den skrantende sikkerhed i branchen, støder ideen på blank afvisning fra beskæftigelsesministeren. Hun frygter, at EU vil tolke det som begrænsning af udenlandske arbejdere i Danmark. I mangel på lovgivning tager brancher og virksomheder nu sagen i egen hånd.

DØD OG ULYKKE

Entreprenørfirmaet Hoffmann i Glostrup har her i foråret haft alle sine ansatte på skolebænken for at lære om arbejdsmiljø. Medarbejderne er efter veloverstået prøve blevet udstyret med et arbejdsmiljøkort som bevis for, at de ved, hvilke regler de skal overholde på en arbejdsplads, hvor sikkerheden er i højsædet.

Bygge- og anlægsområdet er et højrisikoområde, hvad angår arbejdsulykker. Og alt for mange ulykker er dødelige. Derfor kan branchen ikke gøre nok for at højne sikkerheden på arbejdspladserne, mener afdelingschef i Hoffmann, Palle Priska.

»Det er fokus, fokus og fokus. Vi kan slet ikke være omhyggelige nok med arbejdsmiljøet og hellere være for gode end det modsatte. Jeg kan acceptere meget, men ikke at køre hjem til en pårørende og fortælle, at vedkommendes bedre halvdel ikke kommer hjem,« siger han.

Derfor vil virksomheden ikke acceptere, at medarbejdere bryder sikkerhedsreglerne. Det vil give et klip i det nyerhvervede kort, og efter tre klip er man ude af Hoffmann. Som i trafikken vil der være forseelser, der er så grelle, at kortet ryger allerede første gang,« fortæller afdelingschefen.

Med sit arbejdsmiljøkort har Hoffmann virkeliggjort det, som både lønmodtagere og arbejdsgivere inden for byggeriet ønsker som en lovpligtig ordning. Som et af forslagene lyder i LO-fagbevægelsens netop præsenterede bud på en fremadrettet forebyggel-

sesindsats på arbejdsmiljøområdet, »Flere hænder gennem forebyggelse«:

»Der skal indføres lovgivningskrav om, at ansatte og selvstændige inden for bygge- og anlægsbranchen skal have et kompetencekort (id-kort med dokumentation for erhvervede arbejdsmiljøkompetencer), der dokumenterer, at de har en grundlæggende viden om sikkerhed og sundhed, ligesom det af kortet fremgår, hvilke arbejdsmiljøfaglige uddannelser, herunder certifikater, de er i besiddelse af.«

Arbejdsgiverne i Dansk Byggeri er helt på samme linje:

»Det vil øge sikkerheden, at de ansatte - inden de kommer ind - har en form for træning, som gør, at de kan bevæge sig sikkert på byggepladsen. Der vil være en indledende investering i at sætte et system op, men derefter vil det ikke være dyrt. Og for den enkelte byggeplads vil der være en besparelse i at sikre, at bygningsarbejdere ikke opfører sig uansvarligt,« siger miljøkonsulent i Dansk Byggeri, Anne Karlslund.

PLADS TIL STORE FORBEDRINGER

Tallene taler deres tydelige sprog om, at der er masser at komme efter på området. Ifølge Arbejdstilsynet skete der sidste år 2.854 arbejdsulykker på byggepladser. Det er det højeste antal ulykker i seks år.

Bygge-, Anlægs- og Trækartellet (BAT), som er en samarbejdsorganisation for syv LO-forbund på byggeområdet, har lavet beregninger på data fra Arbejdstilsynet, som viser, at arbejdsulykker især rammer udenlandsk

arbejdskraft, som kommer ind på danske byggepladser uden kendskab til danske regler og arbejdspladskultur.

I årene 2007-2009 ramte seks ud af i alt 33 dødsulykker i byggeriet udenlandske statsborgere. BAT skønner, at udenlandske statsborgere i bygge- og anlægsbranchen har omkring 50 procent større risiko for at blive ramt af en arbejdsbetinget dødsulykke end deres danske kolleger i samme branche. I det hele taget ses en overhyppighed af ulykker for udenlandsk arbejdskraft i byggeriet.

Nordisk Ministerråd præsenterede i foråret et projekt, der havde sat lup på, hvordan rekruttering af udenlandsk arbejdskraft kan forbedres, så social dumping forebygges og tilbud om gode arbejdsforhold og et godt arbejdsmiljø i bred forstand kan bruges til at tiltrække arbejdskraft. >

Der vil være en indledende investering i at sætte et system op, men derefter vil det ikke være dyrt. Og for den enkelte byggeplads vil der være en besparelse i at sikre, at bygningsarbejdere ikke opfører sig uansvarligt.

ANNE KARLSLUND
| Miljøkonsulent, Dansk Byggeri

A4 BESKÆFTIGELSE

UDENLANDSKE ERFARINGER MED ID-KORT OG SIKKERHEDSUDDANNELSE PÅ BYGGEPLADSER

HVEM	 IRLAND	 FINLAND	 STORBRIANNIEN	 NORGE
HVAD	Alle bygningsarbejdere skal efter loven have et gyldigt sikkerhedspas – et bevis for at have gennemgået et uddannelsesprogram om sikkerhed på arbejdet.	Alle, der arbejder på en byggeplads, også udenlandske medarbejdere og selvstændige, skal have et id-kort.	Ordning med et frivilligt kvalifikations-certifikat, Construction Skills Certificate Scheme (CSCS), som er privatejet og udviklet af byggebranchen.	Alle, der arbejder på en byggeplads, også udenlandske medarbejdere og selvstændige, skal have et id-kort.
HVORFOR	Sikkerhedspas-kurset skal sikre, at alle medarbejdere i byggebranchen har en basisviden om sundhed og sikkerhed og er i stand til at arbejde uden risiko for sig selv eller andre.	Kortet skal identificere personer, der arbejder på en byggeplads, og gøre det muligt at sikre, at selvstændige opfylder deres forpligtelser – blandt andet for at give en ordentlig introduktion og dermed forbedre sikkerheden. Endelig medvirker ordningen til, at myndighederne bedre kan føre tilsyn med udenlandske virksomheder og udenlandsk arbejdskraft.	Formålet er at forhøje standarderne for sundhed og sikkerhed, reducere risici og søge at motivere byggefirmaer og kunder til at bruge kvalificerede medarbejdere.	Kortet skal identificere både den enkelte medarbejder og vedkommendes arbejdsgiver. Ordningen er indført på initiativ fra byggebranchen i samarbejde med myndighederne for at rydde op og skabe seriøsitet i branchen. Det er samtidig et redskab mod social dumping.
HVORDAN	Systemet blev introduceret i 2001, og indtil i dag er der udstedt næsten 1 million sikkerhedspas. Det er godkendt af parterne og myndighederne sørger for at styrke kompetencerne hvert femte år.	Kortet skal indeholde: foto, navn, oplysning om ansættelsesforhold og arbejdsgiverens/den selvstændiges navn, herunder firmanavn.	CSCS-kortet registrerer medarbejderens anerkendte kompetencer i byggebranchen.	Kortet skal indeholde: foto, navn, oplysning om ansættelsesforhold, arbejdsgiverens/den selvstændiges navn, herunder firmanavn og organisationsnummer for registreringspligtige virksomheder.
FRIVILLIG/ LOVPLIGTIG	Indført ved lov. Administreres af den nationale uddannelses- og beskæftigelsesmyndighed, FAS.	Indført ved lov. Bygherren har ansvaret for, at kortet findes som foreskrevet.	Frivillig ordning. Kortet udstedes af privat organisation.	Indført ved lov. Arbejdsgiveren har ansvaret for, at ansatte har id-kortet.

KILDE | Arbejdstilsynet.

Ministerrådets rapport peger på store udfordringer særligt i forhold til midlertidigt ansat udenlandsk arbejdskraft og udstationerede arbejdstagere, som findes i stort tal i byggeriet. Blandt de problemer som nævnes er manglende kendskab til nordiske standarder for arbejdsmiljø og sikkerhed hos de udenlandske arbejdstagere eller accept af dårligere og farlige vilkår på grund af lavere forventninger.

OPLAGT IDÉ

På den baggrund er ideen om et kompetencekort oplagt, og den er da heller ikke ny. Med inspiration fra blandt andre Irland, Finland, Norge og Storbritannien opstod den allerede for nogle år siden hos byggeriets parter, da daværende beskæftigelsesminister Claus Hjort Frederiksen (V) bad parterne sætte sig sammen og komme

med ideer til, hvordan sikkerheden på bygge- og anlægsområdet kunne forbedres.

Men først Arbejdstilsynet, som fandt parternes forslag for ukonkret, og derefter nuværende beskæftigelsesminister Inger Støjberg (V) har sat hælene i. Beskæftigelsesministeren har begrundet sin modstand med den skepsis, EU-kommissionen har givet udtryk for, da den blev bedt om at vurdere det danske forslag.

Kommissionen mener, der er risiko for, at man kommer til at overtræde EU-regler ved at pålægge udenlandske arbejdstagere en obligatorisk arbejdsmiljøuddannelse og dermed begrænse tjenesteydelsers frie bevægelighed.

Malerforbundets formand, Jørn-Erik Nielsen, der er formand for BAT's miljøudvalg, har imidlertid også læst papirerne fra EU og hæftet sig ved an-

dre ting. Næmlig at EU-kommissionen selv påpeger det meget alvorlige problem med mange ulykker på byggepladserne i EU.

Antallet af dødsulykker i den europæiske bygge- og anlægssektor er næsten 2,5 gange højere end gennemsnittet for hele arbejdsmarkedet, og antallet af ulykker der medfører mere end tre dages arbejdsfravær er dobbelt så højt.

EU-kommissionen opfordrer derfor til mere uddannelse på byggepladser og fremhæver netop det irske safe pass-system, der har inspireret de danske parter, som et eksempel til efterfølgelse. Kommissionen gør også opmærksom på, at den støtter uddannelsesinitiativer som det danske forslag til en sikkerhedsuddannelse, så længe initiativet gennemføres på nationalt niveau – det vil sige for dem, der

er bosat i Danmark og beskæftigede i virksomheder, som er fast etablerede i Danmark.

»Der er intet i vejen for, at vi laver et kompetencekort i Danmark, som gælder danske arbejdere og danske virksomheder. Vi skal jo begynde et sted,« mener Jørn-Erik Nielsen.

UDVIKLINGEN ER UUNDGÅELIG

Han har imidlertid opgivet at få den nuværende regering med på ideen, men understreger, at kompetencekortene vil vinde frem under alle omstændigheder.

»Vi har så sent som i denne uge aftalt med danske malermestre, at vi nedsætter et udvalg og nu går i gang med at lave et sådant kompetencekort i vores branche. Det vil lige så langsomt vinde frem, uanset om Inger Støjberg vil gå med til det eller ej,« siger han.

Udviklingen er også på vej på europæisk plan, påpeger Jørn-Erik Nielsen, der er formand for arbejdsmiljøudvalget for alle faggrupper inden for den europæiske bygge- og anlægsbranche.

»Vi er enige om at arbejde for kompetencekort. Det har vi også talt med vores arbejdsgivere om, og de er heller ikke afvisende. Jeg tror, det kommer den vej, før vi får taget os sammen i Danmark til en landsdækkende ordning,« mener han.

Om det bliver tilfældet vil tilsyneladende afhænge af det forestående danske folketingsvalg. Kompetencekortet bliver nemlig til virkelighed på den anden side af folketingsvalget, hvis Socialdemokraterne kommer til magten, lover partiets arbejdsmiljøordfører, Lennart Damsbo-Andersen.

Han mener, at EU-kommissionen har læst det danske forslag, som Fanden læser Biblen. Den har ikke bemærket, at der ikke stilles krav om uddannelse, hvis man kan dokumentere, at man har arbejdet inden for byggefag i fem år. Og heller ikke skal have kompetencekort, hvis man kommer til en byggeplads for at lave midlertidigt arbejde, hvis bare man er ifølge med én, der har et kort, påpeger Lennart Damsbo-Andersen.

»Jeg mener, at ministeren burde tage sagen op med kommissionen

igen. Det er også interessant, hvad der eventuelt kunne ændres i forslaget for at man kunne få ordningen godkendt. Men den diskussion vil ministeren heller ikke ind i,« konstaterer han.

Ligesom andre undrer Lennart Damsbo-Andersen sig også over, at EU-kommissionen skulle være imod en ordning, som uden problemer har fungeret i Irland siden 2001.

»Ingen har godkendt den irske model. Den er bare blevet gennemført. Det kunne man også gøre i Danmark. Det ville kun være, hvis nogen rejste en sag, at man ville løbe ind i risikoen for at blive underkendt,« mener han.

MISFORHOLD

Uden at være inde i den konkrete sag mener specialist i EU-ret Peter Vesterdorf, at det tilsyneladende misforhold mellem, hvad der er tilladt for Danmark og Irland, kan skyldes, at den irske ordning holder sig til ansatte på indenlandske virksomheder, mens det danske forslag vil inddrage udenlandske tjenesteydere og deres ansatte.

»Mit gode råd er at kigge nøje på den irske model og så kopiere den,« siger han.

Ugebrevet A4 ville gerne have talt med beskæftigelsesminister Inger Støjberg (V) om, hvorfor hun ikke er indstillet på at gå videre med ideen om et kompetencekort i byggeriet, når det bakked så massivt op af begge parter i branchen. Og hvorfor Danmark skal holde sig tilbage, når andre EU-lande har haft held med at gennemføre ordninger, som højner arbejdsmiljøvidstheden på byggepladser. Hun har imidlertid ikke haft tid og henviser til sine svar på lignende spørgsmål i et samråd i Folketinget i maj.

Her afviste Inger Støjberg muligheden for en ren national ordning, der ikke omfatter udenlandske tjenesteydere og deres ansatte. Det skete med den begrundelse, at en sådan ordning ifølge Arbejdstilsynets vurdering ikke i noget større omfang vil nedbringe omfanget af arbejdsulykker. Det ville være at skyde gråspurve med kanoner, argumenterede hun.

Uanset om man kommer fra Tyskland eller Polen, så er man nødt til at følge reglerne. Det er jo som hastighedsgrænserne på motorvejen – man kan ikke tage sine egne hjemmefra med til Danmark. Kommer man hertil, er man nødt til at indordne sig under de vilkår, som gælder her.

PALLE PRISKA
| Afdelingschef, Hoffmann

Inger Støjberg kunne på samrådet ikke give noget svar på, hvorfor Irland og andre EU-lande kan gøre, hvad Danmark ikke må.

»EU-Kommissionen har tidligere sagt, at den støtter det irske uddannelsesinitiativ, men jeg skal ikke kunne sige, om den støtter den irske id-ordning som helhed,« sagde hun.

I entreprenørvirksomheden Hoffmann vil Palle Priska gerne holde sig uden for det politiske i spørgsmålet. Men han er fuldt bevidst om, at virksomheden ifølge udmeldingen fra EU kan løbe ind i problemer, når den i løbet af efteråret går i gang med arbejdet for at få virksomhedens underleverandører til at leve op til de sikkerhedskrav, som virksomheden har fastsat.

»Vi kan godt mærke, at når der er udenlandsk arbejdskraft på pladsen, så er det anderledes regler, der gælder. Men uanset om man kommer fra Tyskland eller Polen, så er man nødt til at følge reglerne. Det er jo som hastighedsgrænserne på motorvejen – man kan ikke tage sine egne hjemmefra med til Danmark. Kommer man hertil, er man nødt til at indordne sig under de vilkår, som gælder her,« fastslår han.

Partiledere på tænkeferie

Drop krimierne ved stranden og brug ferien til at gennemtænke den kommende valgkamp. Sådan lyder eksperternes råd til fem partiledere. Lars Barfoed (K) får den sværeste og mest arbejdskrævende sommerferie af samtlige partiledere, mens Margrethe Vestager (R) roligt kan glemme alt om politik i sommervarmen.

DASEFERIE?

Efter en politisk sæson på Christiansborg med hårde slagsmål om blandt andet efterløn, statsløse palæstinensere og grænsekontrol trænger Danmarks otte partiledere til sommerferie. Men for både Helle Thorning-Schmidt (S), Lars Løkke Rasmussen (V), Lars Barfoed (K), Anders Samuelson (LA) og Villy Søvndal (SF) er det livsfarligt at trække stikket ud og holde lang sommerferie under fjerne himmelstrøg.

Med en af danmarkshistoriens mest spændende valgkampe forude, er der ikke råd til at bruge hele juli måned på

grillslabberas og strandture. Ferien i sommerhuset skal være tænkeferie, og i stedet for sudoku skal hjernen bruges på at tænke valgkamp og politiske budskaber, mener flere politiske eksperter, som Ugebrevet A4 har talt med.

Uanset hvor nedslidte partilederne er, og uanset hvor stort behovet er for at lade batterierne op til valgkampen, duer det ikke at holde en lang sommerferie i Langtbortistan, understreger valgforsker Sigge Winther Nielsen fra Københavns Universitet.

»Sommeren kan være ubehagelig uforudsigelig i politik, så partilederne må ikke være længere væk end et telefonopkald eller nogle få timers flyve-

tur. Når vi er så tæt på et folketingsvalg, skal partilederne selvfølgelig være klar over, at det er frihed under ansvar, hvis de er på ferie langt væk hjemmefra«, siger Sigge Winther Nielsen.

ARBEJDSFERIE

Politisk kommentator Hans Engell fremhæver, at kun få partiledere kan nyde en lang sommerferie, men at det for de fleste partiledere er påkrævet med en arbejdsferie.

Da partilederne i løbet af kort tid skal ud i opslidende valgkampe mener lektor i statskundskab på Aalborg Universitet Johannes Andersen prin-

VILLY SØVNDAL (SF)

Partiledernes sommerferie 2011

Ugebrevet A4 har interviewet politisk kommentator Hans Engell, valgforsker på Københavns Universitet Sigge Winther Nielsen og samfundsforsker på Aalborg Universitet Johannes Andersen om partiledernes sommerferie. De er blevet spurgt om følgende:

- Hvordan vil du betegne partilederens forestående sommer?
- Skal partilederen gå direkte på ferie eller droppe den?
- Hvilke politiske udfordringer skal løses hen over sommeren?

Derefter er de tre eksperters svar blevet sammenfattet til én tekst.

Elskovsferie med en vis bæven

Hvis SF sammen med S vinder valget, skriver Villy Søvndal historie som den SF-leder, der for første gang skaffede partiet ministerposter. Men det politiske ægteskab med S skaber frustrationer i baglandet. Søvndal kan godt få mavepine i løbet af sommeren ved tanken om, at partifæller begynder at kritisere linjen.

ANBEFALING: En elskovsferie med kæresten er tiltrængt. På trods af rumlen i baglandet kan Villy Søvndal godt tillade sig at slappe af og samle kræfter til en krævende valgkamp og efterfølgende dobbeltjob som partileder og minister. Kan med fordel bruge tiden væk fra rampelyset til også at finde 'den gamle Villy' frem. Med andre ord skal det være tænkeferie, for indimellem lyder Villy som en slidt gramfonplade og han skal lige friske SF-melodien op. Altafgørende for, hvordan SF klarer sig i en valgkamp, at Villy er i topform efter ferien.

SFs sommergruppemøde finder sted 10. august i København.

HELLE THORNING-SCHMIDT (S)

Sommerfugle i maven på Bogø

Socialdemokraternes partileder har kun én eneste bunden politisk opgave foran sig. Hun skal indtage statsministeriet. Med rød bloks føring i samtlige meningsmålinger kunne hun vælge at læne sig tilbage og nyde sommeren. Men det er farligt. For hende er det en sommer med sommerfugle i maven, fordi det er knald eller fald for hendes politiske karriere.

ANBEFALING: Skal holde ferie men kan ikke tillade sig at rejse og bare tro, at alt kører på hjemmefronten. Hold ferie i Danmark, måske i sommerhuset på Bogø, så der er styr på politik og partifæller. Fremstå statsmandsagtig allerede inden regeringsmagten er vundet. Gennemtænk det politiske grundlag for en ny regering, hvor også R er med. Forbered også ministerlister og hvordan forhandlingerne om en ny regering skal finde sted. Kort sagt en ferie, hvor der også skal være ro til vigtige politiske overvejelser.

Socialdemokraterne holder sommergruppemøde 23.- 24. august på Metalhøjskolen Jørnlunde i Slangerup.

cupielt, at de fleste politikere gør klogt i at holde sommerferie.

»Toppolitikere skal lige straks i valgkamp, og det betyder, at de skal samle energi. De skal ikke fyre energien af nu, og derfor skal de holde sig langt væk fra medierne og ikke overdosere vælgerne med politik. Jo mere partilederne holder kæft i ferien, jo bedre. Men når det er sagt, er der stor forskel på, hvilken sommerferie, partilederne har foran sig, fordi deres politiske udfordringer er så forskellige,« siger han.

Eksperterne er enige om, at den konservative partiformand Lars Barfoed står overfor den sværeste sommer blandt alle partilederne.

»Lars Barfoed har nok det største projektmæssige og ideologiske benarbejde af alle partiledere i sommerferien. Han skal bruge ferien på politisk hjernegymnastik og finde ud af, hvad det vil sige at være konservativ,« siger Sigge Winther Nielsen.

»Lars Barfoed skal holde arbejdsferie i baghaven. Det er nødvendigt, hvis han skal nappe vælgerne tilbage fra Venstre og Liberal Alliance. Konserva-

tive står overfor en hård valgkamp og ligger rigtig dårligt i meningsmålingerne, og han skal bruge sommeren på at tænke, hvordan Konservative kommer igen,« siger Hans Engell.

Johannes Andersen er enig i, at Lars Barfoed gør klogt i at tilbringe ferien med at tænke i sommerhuset på Langeland:

»Der er ingen tvivl om, at det bliver en svær sommer for Lars Barfoed. Han er simpelt hen nødt til at bruge sommeren på at finde ud af, hvad der er den konservative ånd, og hvordan han i august kommunikerer det til vælgerne. Han har skudt med spredhagl og har ikke analytisk formået at fange de rigtige mærkesager. Det skal han rette op på nu ved at analysere partiets politik og profil,« siger han.

TO UGER TIL THORNING

Også Helle Thorning-Schmidt bør ifølge eksperterne bruge sin sommer på tænkeferie. Hun kan maksimum holde to ugers ferie, understreger Hans Engell:

»Helle Thorning-Schmidt skal bruge sommerferien på at forberede, hvordan

Når vi er så tæt på et folketingsvalg, skal partilederne selvfølgelig være klar over, at det er frihed under ansvar, hvis de er på ferie langt væk hjemmefra.

SIGGE WINTHER NIELSEN
| Valgforsker, Københavns Universitet

hun griber valgkampen og en eventuel regeringsdannelse an. Hvordan gør hun, hvis hun pludselig dagen efter et valg, skal lede forhandlingerne om en ny regering. Hun skal tænke i ministerlister. Men først og fremmest skal hun tænke igennem, hvad hun vil stille op med Radikale. Hun er for alvor nødt til at tænke på det politiske grundlag, hun lægger på bordet for de radikale,« siger Hans Engell. >

MARGRETHE VESTAGER (R)

Lang udlandsferie og en piña colada

Den radikale partileder kan godt trække i bikinien med god samvittighed. Med fremgang i meningsmålingerne og en klar politisk profil får hun en nem sommer. Hun fører på point, indflydelse, profilering. De radikale brød i maj et årtis blokpolitik ved at lægge stemmer til en aftale med VKO om en reform af efterløn og pensionsalder, og det vinder hun på.

ANBEFALING: Tag roligt til Sydeuropa og nyd ferien med familien. Husk bare at have mobiltelefonen indenfor rækkevidde, når journalisterne ringer. Ikke brug for store strategiske og politiske overvejelser, for det kører som smurt både politisk og organisatorisk. Er i topform allerede og det skal vedligeholdes.

De radikales sommergruppemøde finder sted 17.-18. august på Egelund Slot ved Fredensborg.

LARS BARFOED (K)

Svær sommer med hjernegymnastik

Det er Lars Barfoeds første sommer i spidsen for de konservative. Og det bliver en svær sommer. Efter Lene Espersens exit som partileder i januar, overtog Lars Barfoed posten og skabte ro i baglandet. Men fremgangen i meningsmålingerne udebliver, og konservativ enegang med krav om skattelettelser og euro-afstemning skaber indtryk af en usikker partiformand.

ANBEFALING: Tiden er ikke til afslapning. Drop de yndede biografier og historiske bøger om Romerriget. Ferien i sommerhuset på Langeland skal bruges på at genopbygge de konservative og tilbageerobre tabte vælgere. Ligesom Romerriget faldt fra hinanden, er K også i krise, derfor skal Barfoed formulerer klare bud på, hvad det vil sige at være konservativ. I princippet kan hjernegymnastikken godt foregå under sydeuropæiske himmelstrøg men al fokus skal være på strategisk tænkning.

Konservatives sommergruppemøde finder sted 16.-17. august i Gl. Vindinge på Fyn.

LARS LØKKE RASMUSSEN (V)

Kort ferie og så fuld damp på arbejde

Statsministeren skal ikke bruge de lyse sommeraftner på Gilleleje Havn men på at lægge planer og strategier. Indenfor de næste tre måneder skal han trykke på valgknappen. Meningsmålinger i bundter spår, at blå blok taber regeringsmagten. Derfor skal han kæmpe til sidste blodstråbe hen over sommeren for at overbevise danskerne om, at han skal have endnu fire år i statsministeriet.

ANBEFALING: Tag kun en kort ferie ved swimmingpoolen, gerne med en drink eller to. Men hvis der skal være overskud til valgkamp, skal Løkke restituere og se overskudsagtig ud i august. Er Løkke ikke i topform, kan han glemme alt om at genvinde regeringsmagten. Dernæst skal han skrive drejebogen for valgkampen, passe på at politiske sager og prøvballoner ikke ryger ud af kontrol, være nærværende og aktiv i det danske sommerland.

Venstres sommergruppemøde finder sted 11.-13. august på Bornholm.

A4 POLITIK

Også Sigge Winther Nielsen mener, at Helle Thorning skal bruge juli-roen til at forberede sig på valg og en mulig indflytning i statsministeriet.

Hvis Løkke ikke er i topform efter sommerferien, kan Venstre godt glemme det hele. Derfor skal Lars Løkke gå på ferie men bruge den til at gennemtænke både, hvornår han vil udskrive valget, og hvordan han vil løbe valgkampen i gang. Især skal Løkke finde ud af, hvad for en politik han vil fremlægge i forbindelse med udskrivelsen af valget.

HANS ENGELL
| Politisk kommentator

»For Helle Thorning-Schmidt bliver det også en sommer med sommerfugle i maven. Fordi Socialdemokraterne ligger så godt i meningsmålingerne, kan hun kun håbe på, at det valg kommer meget snart, og så kan hun ellers tænke politik for at være forberedt,« siger han.

LØKKE SKAL RESTITUERE

Heller ikke for statsministeren bliver det nogen drømmesommer, fastslår eksperterne.

»For Lars Løkke bliver det ikke nogen behagelig sommerferie. Han skal kæmpe til sidste blodsdråbe hen over sommeren for at gøre sig håb om at vinde flere vælgere. På den anden side er han så træt, at jeg vil anbefale ham at tage bare en enkelt uges ferie ved en swimmingpool. Hvis Løkke overhovedet skal have overskud til en valgkamp, bliver han nødt til at restituere,« siger Sigge Winther Nielsen.

På trods af yderst påkrævede arbejdsopgaver mener Hans Engell også, at Lars Løkke er nødt til at tage ferie.

»Hvis Løkke ikke er i topform efter sommerferien, kan Venstre godt glemme det hele. Derfor skal Lars Løkke gå på ferie men bruge den til at gennemtænke både, hvornår han vil udskrive valget, og hvordan han vil løbe valgkampen i gang. Især skal Løkke finde ud af, hvad for en politik han vil fremlægge i forbindelse med udskrivelsen af valget,« siger han.

Og så er der de partiledere, som med sindsro kan pakke rejsekufferten. Det gælder især den radikale leder.

»Hun kan sagtens gå på sommerferie. Margrethe Vestager går en nem sommer i møde,« fastslår Johannes Andersen.

»Margrethe Vestagers dobbeltmanøvre med at lave forlig med blå blok og pege på rød blok er lykkedes. Det er ikke nogen enkel manøvre, og den kunne være gået galt men endte godt. Hun vil have størst fordel af at tage på en god ferie og samle kræfter til valgkampen,« siger Hans Engell.

AF | GITTE REDDER, gre@lo.dk

ANDERS SAMUELSEN (LA)

Aflys ferien og gå i arbejdslejr

Liberal Alliance stormede frem i meningsmålingerne i begyndelsen af året, men hen over foråret har de tabt vælgere. De skal tilbaageerobres i sommervarmen, hvis den liberale Anders Samuelsen skal gøre sig håb om fire år mere i Folketinget.

ANBEFALING: Aflys alle ferieplaner. Brug sommeren på at tage ud på gader og stræder og gør jeg kendte. Der ligger et kæmpe arbejde foran Anders Samuelsen i juli og august. Hav en kanin op af den liberale godtepose for at komme i miderne, og få en ny og usikker partiorganisation smurt til en krævende valgkamp. Der skal slides og svedes hen over hele sommeren.

Liberal Alliances sommergruppemøde finder sted 8.-9. august på Egelund Slot i Fredensborg.

PIA KJÆRSGAARD (DF)

Ouzo og sol på Santorini

Pia Kjøersgaards kovending i forhold til efterlønnen gav vælgerknubs, men så fik hun en aftale med regeringen om grænsekontrol, masser af medieopmærksomhed og masser af kritik. Dansk Folkeparti har sommer efter sommer mestret at udnytte agurketiden til at komme i medierne, men udover det skal de i år også drøfte, hvordan de kan få vælgerne retur. For DF mister også regeringsmagten og de sidste ti års store indflydelse, hvis blå blok taber.

ANBEFALING: Dansk Folkepartis dronning skal gøre nøjagtig, som hun plejer. Nyde sommerferien og komme frisk hjem efter oliven og ouzo på den græske ø, Santorini. DF sætter dagsordenen i ferien, men med en dygtig pressechef og to løjtnanter i Danmark, kan hun bare slappe af i feriehuset. En hård valgkamp venter forude, og partilederen vinder på at være veludhvilet.

Dansk Folkepartis sommergruppemøde finder sted 2.-4. august på Hindsgavl Slot.

JOHANNE SCHMIDT-NIELSEN (EL)

Hip ferie uden at læse lovforslag

Enhedslistens kollektive ledelse tegnes mest af alt af Johanne Schmidt-Nielsen. Med udsigten til et kanonvalg, kan hun med god samvittighed holde ferie. Partiets profil er klar, og der er ikke brug for nye strategier og politiske udspil. Den største udfordring er, at Line Barfod stopper på Christiansborg, og det stiller større krav til Schmidt-Nielsens performance.

ANBEFALING: Nyd en velfortjent sommerferie og drop læsning af lovforslag på altanen på Nørrebro. Batterierne skal lades op, for i den forestående valgkamp bliver det slidsomt at være noget nær en enmandshær for det lille venstrefløjsparti. Andre partiledere har løjtnanter, der kan sende af sted før og under en valgkamp, men Schmidt-Nielsen tegner mere og mere Enhedslisten alene og står derfor overfor en politisk maraton-præstation.

Enhedslistens sommergruppemøde finder sted 23. august.

Den mentale grænsebom

Mens globaliseringen buldrer derudad putter danskerne sig bag den mentale grænsebom. Men globaliseringen driver ikke væk, bare fordi vi i et forsøg på at ignorere omverden stikker hovedet i busken. Vi kan stadig nå at stige på toget.

Basalt set er der tre mulige reaktioner, hvis man bliver truet eller udfordret: Slå igen, samarbejde eller krybe i skjul. Den danske model er den sidstnævnte. Særligt i det seneste årti har Danmark brugt mere energi på at forskanse sig for den store globalisering end på at indse, at globaliseringen ikke er noget, der driver over, mens vi gemmer os. Udover at Danmark oplever faldende økonomisk vækst, mens store dele af kloden buldrer derudad, fik vi i sidste uge en anden håndgribelig indikation på, at den danske kurs er helt ved siden af.

Vores økonomiske samkvem med andre lande er nemlig fortsat domineret af stort set de samme nabolande, som har udgjort kernen i eksporten siden anden verdenskrig. Men der, hvor den globale vækst for alvor er trådt ind i et historisk højt gear, snorksover de danske virksomheder. Bedste eksempel er de såkaldte BRIK-lande - Brasilien, Rusland, Indien og Kina - der i disse år eksploderer i vækst og boomende middelklasser. De markeder har andre lande i den vestlige verden for længst kastet sig ud på, mens vi i Danmark tøver. Eksempelvis har Sverige og Holland i de seneste ti år investeret henholdsvis tre og 25 gange så meget på det indiske marked som Danmark.

Den uheldige balance påpegede Ugebrevet A4 allerede for et år siden og siden har regeringen udpeget fire eksportambassadører til de fire BRIK-lande. Det er et glimrende initiativ, men hvis Danmark for alvor skal tage livtag med globaliseringen, skal der også tages et grundlæggende, og næsten eksistentielt, opgør med den danske mentalitet.

Vi er nødt til at komme ud af det mentale skjul, som manifesterer sig ved øget grænsekontrol, hårde udlændingeregler og en blind forherligelse af danske dyder og traditioner. Det er godt med en national identitet, men uanset om vi bryder os om det eller ej, er vi en del af noget større. Vi er derfor nødt til at udvikle en mental globalisering, så vi i højere grad end i dag tænker os selv ind i verden - og ikke ud af den. Uden denne tilgang til globaliseringen er det umuligt at udtænke de produkter og serviceydelser, som resten af verden efterspørger i morgen.

De danske virksomheder forklarer deres manglende tilstedeværelse på boommarkerne med, at det er besværligt, der er for megen bureaukrati og korrupsion og at indere og kinesere alligevel slet ikke er klar til typiske danske luksus eksportprodukter som Bang & Olufsen og dansk møbeldesign. Med andre ord er det ikke virksomhederne eller deres produkter, der er noget galt med, men de irriterende nye eksportmarkeder. Undskyld, men det er typisk dansk. Hvis det er rigtigt, at vi er klogere end resten af verden, og at den danske arbejdskraft er mere fleksibel, kreativ og innovativ, er det så ikke netop den slags udfordringer vi skulle kunne løse bedre end alle de andre?

Udfordringerne for de danske virksomheder er jo ikke større end for de svenske og hollandske. Men forskellen er, at svenskerne og hollænderne er vant til at tænke internationalt. De ser muligheder og ikke begrænsninger, når den globale økonomi bevæger sig til nye fremmede kulturer.

Globalisering var noget, der politisk blev diskuteret for fem og ti år siden i Danmark. Siden har vi fortrængt realiteterne og gemt os inde bag permanent grænsekontrol. Festen i BRIK-landene er for længst skudt i gang uden os, men hvis vi hurtigst muligt får gjort op med de korslagte armes politik, er vi sikkert velkomne til natmaden.

“

Hvis det er rigtigt, at vi er klogere end resten af verdenen, at den danske arbejdskraft er mere fleksibel, kreativ og innovativ, er det så ikke netop den slags udfordringer vi skulle kunne løse bedre end alle de andre?

AF | JAN BIRKEMOSE, jbi@lo.dk
Redaktør

Socialstaten skaber flere skilsmisser

Et forhøjet tilskud til enlige forældre betyder, at flere par med børn går fra hinanden, og lokker samtidig unge kvinder til at få børn med skiftende partnere, mens de bruger socialstaten som erstatningsforsørger, mener folketingskandidat for Liberal Alliance, Ole Birk Olesen, som vil gøre op med »statsstøtte til skilsmisser«.

INTERVIEW

OLE BIRK OLESEN

Redaktør på 180grader.dk og folketingskandidat for Liberal Alliance.

Du kalder forhøjet tilskud til enlige forældre for statsstøtte til skilsmisse, hvad mener du med det?

»Meningen med et større tilskud til enlige var, at støtte dem, som var i en vanskelig situation. Men resultatet er, at det bliver en form for statsstøtte til skilsmisse, fordi det bliver mere fordelagtigt eller mindre problematisk at bryde en familie op. En undersøgelse på tværs af de gamle EU-lande viser, at for hver gang man giver 1.000 euro i tilskud til enlige mødre, bliver der to procent flere enlige mødre.«

Kender du nogle par som er gået fra hinanden, fordi det kunne betale sig økonomisk?

»Nej, det kan jeg ikke sige så håndfast. Jeg tror ikke, man sætter sig ned og laver regnestykket, om det kan betale sig – med undtagelse af de par, som gør det proforma. Men vi kigger på vores omgivelser og ser, at det at blive skilt ikke udgør en økonomisk udfordring i forhold til i ældre tider, hvor det praktisk og økonomisk var et større problem at blive skilt.«

Hvorfor ønsker du, at det skal være en større økonomisk udfordring at blive skilt?

»For det første, fordi meget tyder på, at de fleste børn får en bedre opvækst i ubrudte familier. For det andet, fordi man bør tage både de negative og de positive aspekter med i overvejelserne ved at blive skilt, og det gør man ikke, hvis man lader det offentlige betale for de negative aspekter, mens man selv kun nøjes med at fokusere på de positive aspekter.«

Du argumenterer med, at skilsmissebørn statistisk set har større risiko for at få sociale problemer og ingen uddannelse – vil den ri-

siko ikke blive større, hvis deres forældre mister et tilskud?

»Vi skal holde op med at tale om enlige, som nogle, der ikke kan finde ud af noget selv, og hvor børnene må gå for lud og koldt vand. Det er en nedvurdering af de enlige, at de skal have en støtte, bare fordi de er enlige. Masser af enlige klarer sig fint uden. Men vi skal overveje at have et loft over de offentlige tilskud, så man aldrig kan få et større rådighedsbeløb ud af at splitte sin familie op.«

Mange skilsmissepar har mistet formuer, fordi de har været tvunget til at sælge deres bolig under krisen – viser det ikke, at folk ikke bliver skilt fordi, det kan betale sig?

»Der er utvivlsomt folk, der bliver skilt af gode grunde, og som af den grund trods eksempelvis økonomiske udfordringer. Jeg pointerer bare, at vi ved at give tilskud fremmer en bestemt adfærd. Hvis man giver tilskud til vindmøller, får man flere vindmøller. Det er den effekt af tilskud, som vi forventer i alle andre sammenhænge, og der er ingen grund til at tro, at det skulle være anderledes her.«

Hænger en højere skilsmisseprocent i dag i forhold til for 50 år siden ikke i høj grad sammen med, at kvinderne har fået uddannelse og arbejde?

»Det har utvivlsomt en stor betydning, og det er positivt, at kvinderne er blevet uafhængige og ikke skal finde sig i en tyrant af en mand. Der hvor problematikken med tilskud til enlige mødre er størst, er dog også i de miljøer, hvor tilknytningen til arbejdsmarkedet ikke er så stor.«

Hvad mener du?

»Det er 'De unge mødre'-segmentet, som ikke helt får etableret parforholdet, før de får børn. Udefra betraget er det ikke specielt heldigt, at socialstaten lokker til at leve et liv med skiftende partnere, hvor man får barn med hver af dem, fordi socialkontoret står klar som en erstatningsforsørger, hver gang endnu et parforhold går i vasken.«

